

DOMOLJUB

Izbata vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Poslovna številka se prodajalo po 10 vinarjev.

S prillogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 7.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1912.

Leto XXV.

Deželni glavar — „Ljudski posojilnici“.

Načelstvo »Ljudske posojilnice« v Ljubljani je iskreno čestitalo svojemu načelniku dr. Ivanu Šusteršiču ob njegovem imenovanju deželnim glavarjem. Na to čestitko je dobil podnačelnik »Ljudske posojilnice« stolni kanonik Josip Šiška pismo, ki ga objavimo dobesedno svojim čitateljem. Glasi se pa tako-le:

Velečastiti gospod kanonik!

Najiskrenejše se zahvaljujem slavnemu načelstvu »Ljudske posojilnice« za prijazne čestitke k mojemu imenovanju deželnim glavarjem. Mej mnogobrojnimi čestitkami me je baš ta prav posebno vradostila, saj je prišla od mož, s kojimi me veže mnogoletno zvezo in uspešno sodelovanje. Še enkrat: iskrena zahvala!

Zajedno porabim to priliko, da formalno izvršim namero, ki sem vam jo, velečastiti gospod kanonik, naznanil že ustmeno takoj potem, ko sem postal deželni glavar.

Po znanih sklepih deželnega zbora v zadevi našega združništva in po ustanovitvi deželnega združnega urada smatram za nedopustno ali vsaj neumestno, da je deželni glavar obenem načelnik ali odbornik posamezne zadruga. Kajti vsled navedenih sklepov izvršuje deželni odbor vrhovno nadzorstvo nad vsem v »Združni zvezi« osredotočenim združništvom v deželi — iz tega razmerja pa sledi po mojem prepričanju jasno, da mora biti deželni glavar osebno neodvisen napram vsaki posamezni zadrugi.

Težko se ločim — četudi, kakor lrdno upam, le za časno — od za-

voda, kojemu sem načeloval neprenehoma ves čas, odkar obstoji, to je skozi več kot šestnajst let, in ki se je razvil v tem času iz malih začetkov v največjo in najuglednejšo kreditno zadrugo na slovanskem jugu našega cesarstva. A prednost moram dati dolžnostim, koje mi nalaga visokomesto, na katero me je postavilo Njegovo Veličanstvo.

Odlagam tedaj odborništvo in s tem tudi načelništvo »Ljudske posojilnice« — izjavljam pa takoj, da sem pripravljen povrniti se v načelstvo tega uglednega zavoda v tistem hipu, ko odpade sedanja ovira — seveda pod pogojem, da bi občni zbor to želel.

Samo po sebi pa se umeje, da bodem tudi na svojem novem mestu, kot deželni glavar, spremljal z največjimi simpatijami nadaljni razvoj veleugledne »Ljudske posojilnice« in da bode imel ta zavod v meni slejkoprej toplega prijatelja.

Zelo me veseli, da je državni deželni poslanec gospod komercialni svetnik Povše izrekel svojo pripravljenost, prevzeti načelništvo »Ljudske posojilnice«. Z njim bode vodstvo zavoda v najboljših rokah, tem bolj, ko bodete, velečastiti gospod kanonik, tudi njemu stali ob strani, kakor Ste to storili skozi vseh šestnajst let meni — za kar sprejmite, prosim, izraz moje globoke hvaležnosti.

Pozdravljajoč najprisrčneje vse dolgoletne gospode sotrudnike in tovariše v načelstvu, proseč jih, naj mi izvolijo ohraniti svoje prijateljstvo, beležim najodličnejim spoštovanjem udani

dr. Ivan Šusteršič,
dež. glavar v vojvodini Kranjski.
Ljubljana, 12. februarja 1912.

Glede na predstojече pismo in utemeljene razloge, ki jih v njem navaja gospod deželni glavar, ni moglo načelstvo »Ljudske posojilnice« storiti nič drugega, kot ukloniti se želji gospoda deželnega glavarja ter izvoliti si novega načelnika. To izvolitev je izvršilo načelstvo v svoji seji dne 12. t. m., v kateri je svojim novim načelnikom izvolilo soglasno gosp. komerc. svetnika Frančiška Povšeta. Odstopivšerau načelniku, gospodu deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču, pa je izreklo za tolikoletno požrtvovalno in spretno vodstvo opetovano najiskrenejšo zahvalo.

Kaj je S. L. S. za kranjsko deželo storila?

»Domoljubovi« braveci vedo, kako naše liberalne prikazni zoper S. L. S. zabavljajo in se zlasti v naš deželni odbor zaletavajo. Lažejo, da je dežela na kantu in da se bo kmalu vse podrlo. Vzrok, zakaj jim naš pridni in vestni deželni odbor ni všeč, pa je vse kaj drugega. Liberalce boli, da naša večina v deželnem zboru in odboru v prvi vrsti skrbi za blagor kmečkenga stanu. Tega liberalcec, ki je zaklet sovražnik poštenega, varčnega in vernega kmetovalskega ljudstva, ne more mirno trpeti. Zato psuje, laže in se prizadeva, da bi delovanje naših mož v nič djal. Seveda je vse zastonj. Liberalcec si lahko brusi jezik, kolikor hoče, naše ljudstvo ve, da naš deželni odbor, da naša večina zanj skrbi in mu hoče dobro. Koliko je naš deželni odbor, v prvi vrsti naš vse delavni dr. Lampe, naredil za deželo, to je lepo povedal v seji kranjskega deželnega zbora 7. februar-

ja dr. Krek, ki je med drugim to-le izvajal:

»Vprašam našega volivca: Kaj sodiš o deželnem gospodarstvu? Kaj sodiš o tem, kar se je že zgodilo in izvršilo, kaj sodiš o tem, kar nameravamo še storiti?

Rekel bo naš volivec najpreje:

Deželni odbor, kakršen je danes, je postal pravi ljudski dom. To bo rekel najpreje. Tu, pri tem deželnem odboru, je prost vstop za vsakogar izmed nas. Tu najde vsak prijazno besedo in prijazen svet. Odborniki so pridni, deželni uradniki so pridni, tu se res veliko delo izvršuje! In če bo naš volivec vprašal, koliko pa ti deželni odborniki zase zahtevajo, kako so dragi, koliko zaslužijo za to, da delajo od zore do mraka, od mraka do dne, potem mu lahko odgovorim, nagrade za odbornike so ostale iste, kakor so bile pred 20 leti! In če mu povem še, s kakšno vnemo, marljiv kakor čebela dela naš dr. Lampe, potem bo vedel in spožnal, kako to ogromno delo ni za denar, ni za osebni dobiček, ampak ga narekuje globoka ljubezen do zemlje, do našega ljudstva!

Če potem vprašam posebič našega kmeta, kaj naša večina, naš deželni odbor zanj dela, če ga vprašam, naj on razsodi, kakšno je gospodarstvo v deželi, mi bo kmet, naš volivec, rekel: Za naš stan se preje ni ničesar zgodilo, nič ni kmet pomenil, reklo se je od nas od strani onih gospodov: To je sirov kmetavzar, za manjvredne so nas imeli, nič jim nisimo veljali, danes pa vem, da se namo gleda in da se v dejanju izvršuje, kar se je preje le pri pijači povdarjalo: kmet je steber države! Danes bo rekel, da ve, koliko se zanj dela, dela v vseh ozirih, na vseh poljih.

Naj navedem le nekatere številke!

Če se oziram na kmetijski poduk, koliko se zanj skrbi, bo zazarelo oko našega kmeta in z globoko hvaležnostjo bo zahvaljeval naš deželni odbor, če mu povem, da je dovolil — ne oziraje se na grmsko kmetijsko šolo — učiteljem za kmet. poduk od l. 1908—1911 — 19.929 K nagrade. In če bom predočil številke za gospodinjске šole in gospodinjске tečaje, ki jih razun Nižjeavstrijske ne prireja dozdaj še nobena druga avstrijska dežela, bodo povzdignila svoj glas kmečka dekleta in naše matere in se zahvaljevale deželnemu odboru, ki je toliko storil za gospodinjsko izobrazbo našega ženstva. Leta 1908 se je izdalo v ta namen 2000 K, leta 1909 4492 K, leta 1910 že 10.664 K in leta 1911 13.892 K. Za mlekarški tečaj na Vrhniki, ki nima od njega dobička samo naša dežela, ampak tudi sosedne dežele, ki pošiljajo na ta tečaj svoje sinove, se je potrošilo leta 1909 3484 K, leta 1910 3432 K, leta 1911 2905 kron, za kmetijske tečaje leta 1909 1200 K, leta 1910 3606 K, leta 1911 3535 K. Bil je predavanj na teh tečajih leta 1909 20, leta 1910 35, leta 1911 80, na živinorejskih tečajih na Vrhniki in v Selcih pa se je vršilo 45 predavanj. Omenjam končno poučna

potovanja, iz katerih so naši kmetovalci prinesli toliko koristnega nazaj v domovino in ki bodo imela za posledico, da naš kmet, podučen v najvažnejših panogah kmečkega gospodarstva, ne bo nosil več dragega denarja za plemensko živino in drugo v tujino, ampak doma priredil, kar mu je potrebno. Za ta potovanja se je izdalo l. 1910 5265 K, leta 1911 pa 433 K.

Vsega skupaj se je za kmetijski poduk izdalo leta 1908 6000 K, l. 1909 12.177 K, leta 1910 31.645 K in leta 1911 28.553 K!

Vseh teh predavanj, ki jih je deželni odbor priredil, se je povprečno 15 tisoč ljudi udeležilo in nesli so s seboj zavest, da nekaj več vedo, da je treba gospodarstvo začeti na drugi podlagi, nov duh se je zanesel med najširše sloje našega ljudstva, veselo razpoloženje je zavladalo med našim kmetovalcem, vsela volja za nadaljnje delo.

Koliko pa se je storilo za družništvo? Naj govore zopet številke! Za vinarske zadruge se je izdalo leta 1909 10.000 K, leta 1910 10.200 K, leta 1911 20.400 K. — Za splošno Zvezo: leta 1909 1000 K, leta 1910 1000 K, leta 1911 1000 K. — Za kmetijske zadruge sploh (skupaj z Zadružno in Mlekarsko zvezo) leta 1909 21.990 K, leta 1910 56.800 kron, leta 1911 85.976 K. — Za obrtne zadruge — in tukaj bo nastopil naš volivec, ki je obrtnik, in teh je tudi veliko, in bo videl z veseljem in bo lahko sodil, koliko so vredne liberalne kleve — da smo izdali za obrtne zadruge leta 1909 2000 K, leta 1910 10.150 K, leta 1911 7800 K.

Skupaj za združništvo leta 1909 34.990 K, leta 1910 88.150 K, leta 1911 115.176 K!

Poglejmo združno šolo. Od leta 1909 do leta 1911 je dovršilo to šolo 73 učencev, doma so iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Primorske, Dalmacije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine. Povdarjam, da se je glas o tej šoli že kmalu razširil na ves naš jug, tu sedi poleg fanta, ki je dovršil ljudsko šolo, abiturijent in pravnik, vsi pravijo, da se veliko nauče — razumejo pač naš jezik.

Koliko se je storilo za živinorejo? Živinorejska tečaja sem že omenil. Za govedorejo se je izdalo od leta 1909 do 1911 152.354 K, za prešičerejo 34.436 K, za premozanje telet 36 tisoč 300 K, posebnih predavanj za živinorejo, izvzemši omenjena tečaja, se je vršilo v treh letih 203, na Robežu se redi 83 bikov. Vsega skupaj se je za živinorejo izdalo v teh treh letih 223 090 kron! Če to pogledamo, smo sigurni, da bo naš živinorejec rekel, da se je pričela nova doba, da je prišel napreden duh tudi med naše gospodarje. Vsled vpliva delovanja dež. odbora se je v par letih več kot 100 hlevov popravilo, plemo živine se je neprimerljivo izboljšalo, ljudje, ki preje za to niso imeli nič zmisla, danes vedo, koliko je vsaka kapljica gnoja vredna, da jo vjamejo, skrbe za dobro krmo in tako

dalje. To je podlaga, ki obeta veselo bodočnost našega naroda!

Poglejmo sadjerejo! To je stvar, ki se je preje popolnoma zanemarjala. Da se je izboljšanje naše sadjereje sploh začelo, to je delo našega deželnega odbora. Podpor za sadna drevesnica se je dovolilo leta 1910 1630 kron, leta 1911 3503 K, drugi stroški za sadjarstvo so znašali 2235 K, skupaj 7368 K, šolskih vrstov se je izboljšalo 16, predavanj se je vršilo 60.

Naš volivec me nadalje vpraša, koliko je naš deželni odbor dal podpor občinam za občinska pota, vodnjake in hleve? Številke pravijo sledeče: Za občinska pota se je od leta 1908 do 1911 izdalo 13.523 K, za vodnjake 8810 K, podpore iz melioracijskega zaklada tu sploh niso vpoštete, za hleve nad 50.000 K. In pri tej priliki moram omenjati — kar služi na čast našemu ljudstvu — da je veliko ljudi hleve samo popravilo, zahtevali niso nič podpor, naš napredek ne sloni na beračenju, ampak na tem, da služi naš deželni odbor s svojo marljivostjo in zmisлом za gospodarski napredek dežele vsem za sijajen zgled!

Preidem na polje melioracij. Kaj se je v tem pogledu že izvršilo? Leta 1908 in 1909 se je zgradilo 17 vodovodov za okroglo 1.050.000 K, 13 cest in mostov za 280.000 K, leta 1910 24 vodovodov, zgradb hudournikov itd. za 1.290.000 K, 26 cest in mostov za 1.160.000 K, leta 1911 19 vodovodov, zgradb hudournikov, uravnjav in melioracij planin za 335.000 K, 9 cest in mostov za 830.000 K, vsega skupaj za 4.945.000 K!

Projekti, ki se bodo začeli izvrševati leta 1912, pa obsegajo: 13 vodovodov za 550.000 K, 3 zgradbe hudournikov za 345.000 K, 3 izboljšave planin in pašnikov za 166.000 K in 32 cest in mostov za 2.200.000 K. Vsega skupaj za 3.261.000 K.

V petih letih, če vštujemo letošnje, bo torej izdanih za ceste, preskrbo za vodo in izboljšavo planin ter pašnikov **8.206 000 K!**

Ta zgled dežele vpliva na občine. Napreden duh gre tudi v tiste kraje, kjer bi bil pred nekaj leti zastoj govoril, naj dajo kakšen groš za popravilo ceste.

Liberalci zmiraj vpijejo, da smo nasprotniki izobrazbe in šolstva. Kaj pa sodi o tem volivec? Naš volivec bo rekel, da se čudi, kako je to, da se danes pod vplivom našega deželnega odbora, pod vplivom izobraževalnega dela naše večine vsepovsodi zidajo nove šole, da hočejo danes že v vsakem kotu imeti svojo šolo. Bojim se celo, da mi bo moj volivec rekel, da v tem oziru celo preveč storimo in da bo treba, preden se kje zopet ustanovi nova šola, vprašati, kako bodo ljudje to zmagali.

Pod našo večino se je od leta 1908 do 1911 ustanovilo 40 novih ljudskih šol in 190 novih razredov!

In če prištejemo k temu še, kar je naša večina storila za trgovstvo in obrtništvo, in se potem vprašamo: Koliko pa je vse to ogromno delo veljalo, nam odgovore računski zaključki, da je bilo dejanskega dolga, torej prave zgube, dozda 257.329 K! Liberalci pa lažejo, da ima naša dežela že 10 milijonov K izgube, da je vse pri kraju in da je vse zapravljeno in pokradeno! Tako debelo zna liberalci lagati!

Naš volivec, naše pošteno ljudstvo, ki vidi vse to ogromno delo našega deželnega odbora, pa bo reklo: »Vem, da ste nesebični, da ga ni med vami, ki bi samo en vinar dobička iskal, vem, da ste najpoštenejši ljudje, da se za nas res brigate, vem in razumem, zakaj na tisoče ljudstva drži z vami!« (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Političen pregled

AVSTRIJA.

Štajerski deželni zbor — odgoden.

Sporočili smo že, da je vlada štajerski deželni zbor odgodila. Pogajanja so se razbila, ker Wastianova skupina ostali nemški večini ni hotela dati nikakih zagotovil, da ne bo obstruirala slovenskih zahtev. Poleg tega sta pa prišla v poštev še dva važna razloga. Nemci so se odločili, da ne zvišajo učiteljskih plač, naenkrat so se pa Wastianovci premislili in se potegnili za učitelje. S tem je nastal v večini hud prepir in sami so si želeli rešitve iz položaja — odgodenja deželnega zbora. Še bolj pa jim je odgodenje prišlo prav zaradi deželnih financ. Ne morejo jih spraviti v red in primanjkljaj je ogromen. Nazadnje jim je pa zbolel edini, ki se je v ti stvari razumel, dr. Linck in odgodenje jim je bila prava rešitev. — Seveda krivdo vračajo vso na Slovence, ki hočejo zboljšanje deželnega gospodarstva. Vse stranke so izdale oklice na volilce, ki v njih opravičujejo svoje delovanje.

Gališki deželni zbor.

V gališkem deželnem zboru se pripravajo radi volilne reforme. Gre se posebno za zvišanje rusinskih mandatov, kajti Rusini so doslej v ti zbornici v razmerju s številom prebivalstva premalo zastopani. Zahtevajo 31 odstotkov vseh mandatov, Poljaki jim pa obljublajo 26 odstotkov. Ker se niso mogli zediniti, začeli so Rusini obstrukcije, ki je ena najhropnejših, kar jih poznajo zbornice. Posebno v petek so se vršili burni prizori, ko so hoteli Rusini dejansko napasti referenta deželnega odbora — Poljaka. Poljaki so ga obstopili in branili, tako da je kljub kričanju končal poročilo. Nekaj časa sta govorila kar dva: en Rusin in en

Poljak. Rusini groze za naprej še s hujšimi sredstvi.

AVSTRIJA IN RUSIJA.

Že dal časa se opaža, da skušajo avstrijski krogi stopiti v prijaznejše odnose z Rusijo. Posebno odkar je padel vpliv zunanega ministra Aehrenthala, ki je sedaj bolan, se vedno množe prijateljski glasovi. Pretekli teden se je mudil na Dunaju veliki knez Andrej Vladimirovič, ki se je vračal iz Sofije. Obiskal je cesarski dvor na Dunaju, kjer so mu priredili posebne slavnosti. Sedaj že od leta 1908. ni bilo na Dunaju na obisku nobenega člana ruske vladarske rodbine.

HRVAŠKA.

Preganjanje pravašev.

Poseben strah imajo Madjari pred hrvaško stranko prava. Ta stranka namreč zahteva, da se po starih pravicah znova združijo vse hrvaške dežele: Istra, Dalmacija, Banovina in Bosna-Hercegovina v eno upravno celoto pod habsburško rodbino. S tem bi nastala nova državna celota, tako da bi bile pod našo cesarsko hišo združene tri upravne celote: Avstrija, Ogrska in Hrvaška. To imenujemo trializem. Ker bi bili s tem Madjari prikrajšani, so seveda grozno hudi, kadar slišijo to besedo. Sedaj so sklenili, da bodo še en čas milostno pustili, da se hrvaška stranka prava in njene organizacije same spremene in puste svoje nazore, kasneje pa da jih bodo postavno razpobili. Ravno tako je sklenila bosanska vlada, da izžene vse avstrijske in hrvaške podanike, ki bi prišli v Sarajevo na trialističsko (pravaško) posvetovanje.

Skupen nastop.

Hrvaške stranke se sedaj pogajajo med seboj, da bi pri prihodnjih volitvah, ki pa ne vedo še, kedaj bodo, skupno nastopile proti vladi. Združili so se k skupnemu postopanju koalicijske, Srbi in seljačka stranka. Odločila se ni še stranka prava. Na ta način upajo vzeti vladi vse mandate. Madjari so upali, da napravijo s svojim nastopom med Hrvati veliko zmešnjavo, pa videti je, da so se zmotili. Tudi hrvaška delegacija v ogrskem državnem zboru, je proti vladi.

DRUGI DOGODKI.

V Zagrebu so sklicali socialni demokratje dne 7. t. m., ko bi moral zborovati sabor, velik shod, ki ga je policija razgnala. Demonstracije so se potem vršile po vsem Zagrebu. Tudi drugače včasih vočkrat izbruhnjejo med množico demonstracije in ogorčeni klici proti banu. — Banu Cuvaju tudi uradniki radi ne delajo. Odpovedalo se je svojim službam že več višjih županov radi prehudega pritiska od zgoraj. Poroča se tudi o grdih denunciacijah (ovadbah) med uradniki, ki jih morajo višji napraviti o nižjih.

NEMČIJA.

Državni zbor.

Dne 7. t. m. je otvoril nemški cesar Viljem državni zbor s prestolnim govorom. Povdarjal je posebno, kako mora Nemčija gledati na moč svoje armade in mornarice. V petek se je vršila volitev predsedstva. Izvoljen je član centra (katoliške stranke) Spahn. V nemški po veliki večini protestantovski državi, je katoličan predsednik državnega zbora! Ta volitev je dovolj pokazala, da je centrum najmočnejša stranka na Nemškem in da je vse vpitje o njegovem porazu pri volitvah, kjer je izgubil pod strašnim navalom vseh protikršćanskih elementov deset mandatov, prazno.

BAVARSKO.

Še lepše se je pokazala moč katoličanov na Bavarskem. Tudi tukaj so imeli volitve, pri katerih so liberalci in soc. demokrati hoteli uničiti centrum. Združim so se in bili združeni tepeni. Z največjo težavo so iztrgali centru par mandatov. Od 163 mandatov ima centrum 87, liberalci 35, soc. demokratje 30, bavarska kmečka zveza 4 in zveza kmetovalcev 7. Večino je dobil tedaj centrum. S to zmago pa si je pridobil tudi tak ugled, da mu je poveril princ-regent Luitpold vlado (na Bavarskem vlada sedaj kot regent [vladar] ta princ, ker je kralj umobolen). Za min. predsednika je izbran baron Hertling, ki je že dolgo vrsto let eden voditeljev nemških katoličanov in jako izvežban politik in diplomat. — Liberalci in sociji so vsi iz sebe, da so se tako urežali.

VOJNA.

General Caneva.

Italijani so naenkrat poklicali iz Tripolisa generala Caneva, ki vodi vso vojno. Splošno se govori, da ga kličejo na razgovor, kako da ne more s tolikimi četami ugnati Turkov in Arabcev. Sodi se, da se na bojišče ne povrne več, ampak da gre na njegovo mesto drugi. Govori in piše se tudi, da je general zbolel in bo moral radi tega na dopust. No, to se reče o vsakem, ki se umakne iz javnosti! — Druga poročila pa zopet vedo, da hoče general še en armadni zbor v Afriko; potem še-le upa na zmago. — Vlada italijanska se silno boji, da ne bi Lahov čisto minilo veselje do vojne, zato hoče stvari napraviti konec.

Izgon Lahov iz Turčije.

Iz istega vzroka hočejo Italijani zopet poslati večje brodogovje proti Carigradu in drugim turškim mestom in tako prisiliti Turčijo, da se uda in sklene mir. Na podlagi teh vesti je turški ministrski svet sklenil, da spriči italijanske pretnje ne bo več odlašal z izgonom Italijanov iz turškega ozemlja.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Konec.)

Nato se je hitro zopet odmaknila in ga opazovala iz daljave, čez trenutek pa znova stekla k njemu in se mu vrgla v naročje: »Ivo! Ivo! Zakaj se nisi vrnil prej! O, zakaj si me pustil toliko časa samo!«

Vročje solze so se sedaj ulile po njegovih licih; tesno jo je privil k sebi in izpregovoril s tresočim glasom: »A sedaj sva združena in nič več naju ne bo ločilo! Hvaljen bodi Vsemogočni, kajti čudovita so njegova dela!«

»Jelica, Jelica!« Dvignila je s tal deklico in mu jo prinesla nasproti: »Jelica, glej, našli smo ateka! To je tvoj atek! Ljubi Bog nam ga je zopet podaril in pripeljal nazaj! Moj mož, moj ljubi, dragi Ivo!«

Pri teh besedah so ji odpovedale moči. Njeno telo je omagalo pod silo neizmernega in nenadnega duševnega razvnetja; nezavestna se je zgrudila v Milanovičeve roke, ki jo je položil v naslonjač in sedel poleg nje na stol. Svečana tihota je zavladala po sobi, le seminiča je bilo čuti lahen vzdihljaj ali polglasno ihtenje — ihtenje sreče in blaženosti.

Tako je preteklo pol ure. Vida si je zopet toliko opomogla, da je mogla poslušati doživljanje svojega soproga. Sedaj sta bila iz njenega obličja izginila ves strah in vsa bojazen. Saj je bil njen ljubljeni Ivo, ki je sedel ob njeni strani. Pravil ji je o svojem trpljenju v čolnu, o rešitvi, o prijateljih v Avstraliji, o svojem povratku v domovino, o prihodu v Podgrad in zlasti o novem grozovitem udarcu, ki ga je zadel, ko je čul, da se je njegova Vida drugič poročila. Pripovedoval je o silnih dušnih bojih, ki jih je moral bojevati, odkar je bival v njeni bližini; o Jelici, kako je bil iz njenih ust izvedel o njeni bedi itd.

Vida si skoro dihati ni upala, tako napeto je poslušala. Naslonjena nanj mu je ljubeznivo zrla v obraz in večkrat se ji je izvil iz prsi polglasen krik začudenja in ginjenosti. Ko je končal, je začela tudi ona pripovedovati, pogosto prekinjena od solz, svojo žalostno zgodbo.

Milanovič je sedel poleg nje kakor oče pri bolnem detetu, ji nežno gladil roko ali lica in jo pomirjeval in tolažil z najljubeznivejšimi besedami. Sreča in blaženost sta mu žarela od obraza in iz njegovih potez je zopet odseval del njegove nekdanje moške lepote.

Deklica je mirno in tiho sedela na tleh, kakor bi slutila svečanost tega trenutka, le tuintam je nekako boječo

in začudeno pogledovala očeta in mater in pričakovala, kdaj pride tudi sama na vrsto.

Skozi odprto okno se je prijazno smehljal toplo solnce in s svojimi žarki poljubljalo sedaj tega, sedaj onega. Lahen vetrič je zmajeval drevesne veje, da so listi šušтели in šumeli, kakor bi šepetali med seboj o sreči in ljubezni, ki so jo zrl skozi okno.

Ko je Vida dokončala svojo zgodbo, je kakor utrujeno dete naslonila glavo na Milanovičeve prsi in zaprla oči. Ta ji je eno roko položil okrog pasu, z drugo pa dvignil na kolena Jelico. Tako neločljivo združen s svojimi ljubimi je poln sreče zrl nekaj časa na svojo ženo, nato zopet na hčerko, iz njegovega srca je pa kipela proti nebu vroča molitev, molitev hvaležnosti.

Nekdo potrka. — Gospa Zakotnikova odpre nalahno vrata in vstopi, a v istem hipu odstrmi in stopi preplašena korak nazaj.

To je bila tedaj rešitev skrivnostno uganke! Gospod Matko, ki ga je do sedaj cenila tako visoko, ni bil drugega kakor zloben in prekanjen hinavec! Pod pretvezo, češ, da ljubi otroka, je privezal nase tudi mater in bil celo tako nesramen, da je zvalil v svoje mreže vdovo v trenutku, ko je ležalo truplo ranjkega moža še na mrtvaškem odru, in to v njeni spoštovani hiši! O groza! Kaj takega je morala doživeti!

»O, prosim, oprostite, vidim, da sem se motila.« je rekla zbadljivo. »Hotela sem samo vprašati, kedaj želite zajutrk.«

»O tem bomo že še govorili,« odvrne Milanovič. »Najprej vam moram nekaj sporočiti. Glejte, vaša soseda tu, ki ne bo nikdar pozabila vaše dobrosrčnosti nasproti njej, je moja žena.«

»K—a—j?« je zajecijala gospa Zakotnikova in prebledela.

»Da, da, moja žena! Prav tako, kakor pravim. Saj veste, kajne, da se je njen prvi soprog pisal Milanovič, da je odšel na morje in utonil? No, hvala Bogu, vendar utonil ni in sedaj stoji pred vami.«

Tonepričakovano odkritje je kakor strela zadelo ubogo ženo, ki ni sedaj vedela, ali je to, kar čuje, resnica, ali so le prazne sanje. Prijeti se je morala za stol, da ni omahnila. »Ali more biti to resnično?«

»Seveda, brezdvomno,« je s solzami v očeh in z nasmehom na ustih pritrdila Vida. »To je Ivo, moj ljubljeni, toliko časa pogrešani mož, o katerem sem menila, da ga krijejo hladni morski valovi.«

»In kaj pravite, gospod Matko,« je tresoč se vsled razburjenosti sopihala gospa Zakotnikova, »vi ste ves čas, ko ste stanovali pri nas, to vedeli?«

»Vedel, in sicer od prvega dne dalje.«

»In vam ni bilo težko, dan na dan videti svojo ženo in ji ne razodeti, kdo ste?«

»O, gospa, nikdo ne bo vedel in čutil, kaj sem prestal v tem času.«

»Skrivali ste se samo zato, da bi ne žalili čustev svoje soproge, ker ne more žena obenem imeti dveh mož?«

»Da, to je bil edini vzrok,« se je oglasila Vida.

To je gospo Zakotnikovo tako ganilo, da je na mestu začela jokati.

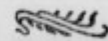
»Ah, oprostite, nisem mogla drugače,« je ihtela na glas. »Tako plemenito, tako ganljivo! Celó svoje življenje še nisem čula kaj podobnega. — In Jelica je torej vaša hčerka? — Pa čemu vprašujem, saj drugače niti biti ne more! Moj Bog, nikoli bi ne bila mislila, da je med možmi, ki grene življenje svojim ženam, človek, kakor ste vi, gospod Milanovič! Da, zlata duša ste, kakor jih je malo na svetu!«

Zadnje besede je govorila vsa v ognju in ni se čuditi, če je v svoji navdušenosti stopila k njemu in ga — kakor mati svoje dete — objela. Toda v istem hipu se je že sramovala svoje prenagljenosti in je plašno odbežala iz sobe.

»Samo za trenutek še, gospa,« je klical za njo Milanovič in nadaljeval, ko se je osramočena vrnila: »Vi ste edina oseba v Zapolju, da, lahko rečem, na celem svetu, ki pozna našo skrivnost. Bodite tako prijazni in obrnite to zase in ne pripovedujte nikomur. Imam namreč mnogo vzrokov, da želim, naj bi stvar vsaj za nekaj časa ostala še prikrita.«

»Da, nihče ne bo izvedel, ker vi tako želite,« je obljubljala dobra žena; »a rečem vam, če bi me ne bili prosili, bi bila v tem trenutku pohitela v trg in razširila čudovito zgodbo, kajti kaj takega se še ni zgodilo pri nas! Zato pa Bog blagoslovi vaju oba, blagoslovi zlasti tebe, zlato moje dete; našla si dobrega očeta, — očeta, kakršnih je malo pod solncem! A sedaj moram pa hitro pripraviti zajutrek, skoraj bi bila na vse pozabila. Za Boga, kaj se more na svetu vse dogoditi!«

S temi besedami je zgovorna in dobrosrčna gospa Zakotnikova zapustila sobo. Oče, mati in hčerka so se pa zopet v iskrenem pogovoru vsedli tesno drug poleg drugega in v srcih, v katerih so pred nekaj urami še divjali tuga, obup in nesreča, je zavladala tiha radost in sreča.

Žganci.

Kovač Jernač je bil dobra duša, ki bi le pijače, te preklicane pijače ne bilo! Kadar je bil pri spovedi, so bile litanije njegovih grehov vedno iste: pijača, ta preklicana pijača! Spovednik je že vse poskusil in mu stavil pred oči nebesa in pekel, čast in vest; toda Jernač se je vedno bolj pogrezoval v pijačo, v to preklicano pijačo! Ko nekega dne Jernač pride zopet k spovedi, si misli spovednik: »Pokora še toliko očenaši nič več ne pomaga, pograbit ga bo treba za drugo žilico.« Zato vpraša Jernača:

»Povej mi, kaj pa najraje ješ?«

»Kakšno vprašanje!« pravi Jernač.

»Žgance, dobro zabeljene žgance!«

»Že dobro. Naložim ti za pokoro, da skozi šest tednov ne pokusiš žgan-
cev.«

»Gospod oče, naložite mi raje en
rožni venec!«

»Ne, tako naj bo, kakor sem re-
kel.«

»Gospod oče, lepo prosim, dajte mi
za pokoro tri rožne vence.«

»Kaj še! Kakor sem rekel: šest ted-
nov ne pokusiš žgancev!«

Poparjeno zapusti Jernač spoved-
nico in se s krvavečim srcem privleče
domov. Čim bolj jo premišljuje, tem
težja se mu zdi pokora. Naslednje dni
hodi tako pobit okoli, se drži tako ža-
lostno, da ga njegova žena Katra so-
čutno popraša:

»Za božjo voljo, Jernač, kaj ti
pa je?«

»O nič, Katra.«

»O prav gotovo ti je nekaj. Hodiš
okoli, kakor moker cucek in se držiš
kot živ dolgčas. Ali si bolan?«

»Ne, Katra, bolan nisem.«

»Že vem, kaj ti bo pomagalo; sku-
ham ti žgance, da bodo kar v masti
plavali.«

»Bog ne daj, Katra. Samo žgancev
ne, Katra; Bog me obvaruj pred
žganci!«

»I, zakaj pa, Jernač? Saj jih ven-
dar sicer tako rad ješ.«

Toda Jernač ne odneha in trdi svo-
jo: »Le žgancev ne!«

Naslednjega dne ni nič boljše; ka-
kor na smrt obsojen hodi semintja, ta-

ko da ga Katra vsa v skrbeh zopet
vpraša:

»Jernač, govori vendar, kaj ti je.
Tebi nekaj manjka.«

»Ne, Katra — prav nič!«

»Veš, skuham ti žgance, da boš zo-
pet vesel.«

»Žgance, praviš? Ali res žgance?
No, ja — ne, ne — samo žgance ne.«

»Za božjo voljo, Jernač, jaz te ne
razumem; kaj ti morem pač boljšega
pripraviti kot žgance?«

»Res, nič boljšega ni na svetu, kot
so dobro zabeljeni žganci, toda jaz jih
ne maram! — Pusti me pri miru z
žganci!«

Drugi dan zopet lazi okoli kot bi
imel mrzlico in zdihuje ter se drži kot
bi mu šlo na jok.

»A kaj!« reče Katra, »to vse skupaj
ni nič, tega mora biti enkrat konec!
Skuham ti žgance!«

In Jernač globoko zdihne in milo
pristavi:

»Pa pojdi no, Katra . . . zaradi
mene . . . pa skuhaj žgance.«

In Katra gre v kuhinjo in pripravi
žgance, kakor jih je le ona znala. Ko
so v skledi, čez in čez z mastjo in
ocvirki zabeljeni, so tako krasni in se
tako zapeljivo tresejo, da se človeku
nehote sline cedijo. Ko Katra postavi
žgance pred Jernača, reče:

Tako, Jernač, sedi za mizo in si
jih privošči, pa boš zopet dobre volje.«

In Jernač sede za mizo, obraz se
mu zasveti, pograbi za žlico in jo hoče
pogumno zasadi v žgance . . . Med
tem se je pa zunaj stemnilo in huda
ura se je pripravljala. Prrrrrr . . .

prrrrrr . . . je zagrmelo, da se je soba
stresla. — »Sveti križ božji!« zavpije
Jernač preplašen in porine skledo z
žganci tako daleč od sebe, kakor je le
mogel. — Nekaj časa je mirno tam go-
ri, ni videti bliska ne slišati groma in
Jernaču se zdi, da je nevarnost pri kra-
ju. Po tihem in počasi potegne zopet
skledo k sebi, zajame z žlico in jo ravno
hoče poriniti med zobe: tu — rrrrromp
— začne zopet grmeti in se bliskati, da
skleda odskakuje od mize. Jernaču
pade od straha polna žlica iz rok na
mizo in z mize na tla, kakor bi hotela
prikriti njegov greh. Jernač od groze
sklene roki k molitvi. A zopet je zunaj
tihlo postalo, ne bliska ne groma ni več
in zdi se, da se je vihar polegel. —
Šele po dolgem času Jernač privzdigne
glavo, se previdno ozre okoli sebe in
pomirjen pravi: »Tako — sedaj je ne-
vihte konec!« — In zopet počasi po-
tegne skledo k sebi, poduha žgance . . .
Oj, dišijo kot vijolice in med . . . »Eh
kaj, poskusimo!« pravi in porine polno
žlico v usta. V tem hipu pa — trrrrrresk
— strašno trešči, blisk in grom kar ob-
enem, da se cela bajta zaziblje.

»Bog se nas usmili in sveta Mati
božja!« zakriči Jernač ves iz sebe,
pljune žgance iz ust in pahne skledo
od sebe, da odleti z mize in se razdrobi
na drobne kosce. Potem pa pravi:

»Vse zastonj, Bog me vidi in ve za
mojo pokoro! Sicer bi ne bil gori v ne-
besih tak špektakelj in tak hrup zaradi
teh par ubogih žgancev!«

In res — Jernač se je premagal
celih šest tednov in se je nazadnje celo
pijači odpovedal!

RAZGLED PO DOMOVINI

»Domoljubov« listek. Z današnje
številko zaključuje »Domoljub« povest
»Krmar Milanovič«, o kateri se
smelo trdi, da je ugajala vsakemu na-
šemu bravcu. Povest sama izide v ne-
kaj dneh v posebni knjigi, ki se bo do-
bivala v založbi »Katoliške bukvarne«.
V prihodnje pa prinese »Domoljub«
najprej dve krajši, izredno zanimivi
povesti, nato pa pričnemo zopet z dalj-
šo povestjo, ki bo po svoji zanimivosti
še prekašala »Milanoviča«, in na kate-
ro cenjene čitatelje že sedaj opozar-
jamo.

Samo še dvakrat prejmejo »Domo-
ljuba« oni novi ali stari naročniki, ki
do vstetega 5. marca ne obnove na-
ročnine. Št. 9. bo torej zadnja za vse
take zakasnele plačnike. Kot skrajni
opomin bo dobil vsak tak naročnik
poleg svojega naslova na ovitku viš-
nje v znak. Ta bo glasno klical, naj se
pošti nemudoma izroči znesek 3 K, da
ne bo neljubega ustavljanja. Najljubše
nam bo seveda, če se naročnina pošlje

takoj po prejemu te »Domo-
ljubove« številke, ker nam po-
tem ne bo treba rabiti višnjevega
svinčnika.

Inserate (oglas) za »Domoljuba«
moremo le tedaj pravočasno natisniti,
ako prejmejo naročilo najkasneje v
ponedeljek zjutraj istega tedna, v ka-
terem izide dotična številka. To velja
za manjše oglase; naročila za večje
oglasne pa moramo imeti v rokah že
prejšnjo soboto.

Duhovniške vesti. Cesar je imeno-
val župnika in dekana na Opčinah
častnega kanonika Ivana Slavca za ka-
nonika tržaškega kapiteljna. Č. g. Fr.
Lorbek, kaplan na Pilštanju, je
prestaviljen v Dol pri Hrastniku. Ta-
mošnji kaplan, č. g. Lav. Kolenc, je do-
bil župnijo Širje pri Zidanem mostu.
— Č. g. Karel Gmeiner, vpokojeni žup-
nik iz Širja pri Zidanem mostu, se na-
stani v Radečah. — Umrl je v Lomu
pri Kanalu v nedeljo, dne 4. februarja
zjutraj g. kurat Jožef Ferfolja. Po-

greb se je vršil v torek, 6. t. m. ob 10.
uri dopoldne.

**Podržavljenje ljubljanske mestne
policije.** Dne 9. t. m. je vlada v kranj-
skem deželnem zboru predložila za-
konsko predlogo glede podržavljenja
ljublanske policije, ki je bilo že dav-
no potrebno in vsak Ljubljančan, ki
ljubi red in mir, bo temu z veseljem
pritrnil. Tudi policijski stražniki se s
tem iznebe raznih strankarskih oči-
tanj, za varnost v raznih delih mesta
bo pa mnogo bolj preskrbljeno, kot do-
slej. Kakor čujemo, bo vlada nastavila
šest uradnikov, 130 mož in ustanovi v
Ljubljani tudi najbrže policijsko di-
rekcijo.

Pogroša se Janez Sašek iz Zajčvr-
ha št. 3 župnije Stopiče, star je 30 let,
srednje velikosti, obritega kozavega
obraza, govori lepo pravilno slovenšči-
no, pomešano s hrvaškimi izrazi. Pred
mesecem je prišel iz Amerike, kjer je
bil skoraj pol leta v umobolnici. Prosi
se, obvestiti župni urad v Stopičah.

400.000 K je mogoče v bližnjih dneh zadeti s turško srečko, ako se nemudoma obrnete za tozadevno pojasnilo na »Slovensko Stražo«.

Samoumor v Idriji. 22letni rudar Janez Cunta je dne 5. t. m. zvečer ob državni cesti v Logatec blizu mlina M. Likar legel v sneg ter vzel v usta prižgano dinamično patrono. Glavo mu je popolnoma razneslo. Bil je soc. demokrat ter se vdeležil še v nedeljo zvečer veselice »Pri črnem orlu«, v ponedeljek čez dan je tudi še popival ter namigaval, da ne bo dolgo.

Šolarici našli v snegu smrt. Strašen snežen vihar je divjal v soboto popoldne v Žvabeku na Koroškem. Otroci so šli ravno iz šole, kar zaideta dve deklici in obležita v snegu. Iskali so ju celo noč, a našli šele v nedeljo ob 2. uri popoldne, seveda mrtvi.

Sneg v Gorici. Dne 5. t. m. zjutraj je sneg v Gorici zapadel 20 cm visoko. Od leta 1887. ni v Gorici bilo toliko snega. Tramvaj ne vozi, več ljudi je padlo. Nekaj posebnega je za Gorico videti sani.

Zopet smrtna nesreča na železnici. Pri Herpeljah je padel železničar Anton Švarc z voza in kolesa so nesrečnemu popolnoma odtrgala nogo pod kolonom. Pri padcu je dobil močan udarec na desno senco, kar je gotovo povzročilo tudi takojšnjo smrt.

Žilo si je prerezal v Podgorju posesinik Franc Prednik. Ko je hotel zaklati svinjo, mu je spodrknil nož ter mu šel v nogo. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Naravnost čudo. Neka žena je pretečene dni zgubila na državni cesti tik Vojnika blizu Celja vrečico s 100. K denarja v papirju. Mimoidočim se ni zdelo vredno, stvar pobrati; nekdo je še celo s čevljem preobrnul, a pustil na mestu, misleč, da je prazna. Ko je žena šele drugi dan v velikih skrbih iskala izgubljeni denar, se je spomnil vitanjski postiljon, da je videl nekaj takega na cesti, nakar sta šla z ženo iskat ter našla vrečico in denar še nedotaknjen.

Ogenj — ena oseba zgorela. Ogenj je vpepelil gospodarsko poslopje viničarja Jožefa Novaka v Polensaku na Štajerskem. Nesrečni Novak pa je tudi sam našel smrt v plamenih. Bil je tako sežgan, da ga sploh ni bilo več poznati. Glava mu je odgorela popolnoma. Vzrok požara ni znan.

Prvi slovenski oratorij »Assumptio B. M. V. zložil pater Hugolin Satter, je izšel v tisku. Dobiva se v vseh knjigarnah za ceno 8 K. Oratorij p. H. Sattnerja je prvo in doslej največje koncertno glasbeno delo za zbor, soliste in orkester. Izvajala ga bo »Glasbena Matica« v dneh 13., 14. in 17. marca s sodelovanjem 300 pevskih in glasbenih moči.

Tečaj za avtogensko varenje. V teku zadnjih let pojavile so se na polju kovinske obrti različne iznajdbe, ki so se izvršno obnesle in splošno upeljale. Ena najvažnejših je nov način varenja železa kakor tudi spajanja drugih kovin s pomočjo takozvanega avtogen-

skega obdelovanja kovin. Bistvo avtogenskega varenja leži v tem, da se zapopita oba kosa, ki jih hočemo zvariti, vsled ostrega plamena acetilena ali bencina, ki žari pod pritiskom stisnjene kisika iz drobne odprtine posebnega orodja. To orodje je tako napravljeno, da se ga lahko drži v roki in da ž njim obračamo plamen v poljudni smeri na predmet v delu ter tako dosežemo zvaritev ravno na istem mestu, kakor se nam zdi potrebno. Avtogensko varenje se izvršno obnese posebno tudi za popravila, to toliko bolj, ker se s to novo metodo ne da variti samo navadno kovno železo, ampak tudi litó železo in druge kovine kakor baker itd. Posebna važnost avtogenskega varenja leži v tem, da s pomočjo iste priprave lahko tudi »režemo« debele kose železa v katerikoli obliki. Prihrani se s tem veliko časa in truda in se doseže tudi veliko lepši izdelek. Da se seznanijo tudi naši obrtniki s to velevažno iznajdbo, priredi »Zavod za pospeševanje obrti« skupno z državno obrtno šolo in specialno tvrdko F. Krükl & Comp., kakor že objavljeno, 10dnevni tečaj, v katerem bo podučeval strokovnjak tako varenje, v glavnih potezah pa bo podal profesor državne obrtne šole ing. M. pl. Šuklje tudi tehnologijo kovin, ki pride najbolj v poštev pri naših kovinskih obrtih. Tečaj se bo pričel v ponedeljek 26. februarja ob 9. uri popoldne na državni obrtni šoli v Ljubljani. Sprejme se še nekaj udeležencev, prednost imajo mojstri kovinske obrti. Prijave naj se pošljejo na »Zavod za pospeševanje obrti« v Ljubljani.

Kle'ar.ki in vinarški tečaj na Grmu. Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi od 4. do 6. marca kletarski tečaj, dne 7. in 8. marca pa vinarški tečaj. Spored tečajev bo sledeči: V ponedeljek, dne 4. marca, popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje z vinom. Vpliv trgatve in kipenja na kakovost vina. Lastnosti in sestava vina. Od 5. do 6. ure: Preiskovanje vina. V torek, dne 5. marca, dopoldne od 8. do 10. ure: Ravnanje z zdravo in pokvarjeno vinsko posodo. Ovinjenje sodov. Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje v vinski in kipelni kleti. Popoludne od 2. do 4. ure: Pretakanje vina. Čiščenje vina. Filtriranje vina. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v vinski kleti. V sredo, dne 6. marca, dopoldne od 8. do 10. ure: Lastnosti dobre vinske kleti. Oprava vinske kleti. Napake vinn. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v vinski kleti popoldne od druge do četrte ure: Napake in bolezni vina. V četrtek, dne 7. marca leta 1912, od 8. do 10. ure: Cepljenje trt. Siljenje trt v silnicah, gorkih lekah in drugih prostorih. Razkazovanje s cepljenkami v trtnici. Od 10. do 12. ure: Razkazovanje silnice in cepilnih strojev. Vaje v cepljenju. Popoludne od 2. do 4. ure: Saditev novih vinogradov. Ravnanje z mladimi trtami v vinogradu. Od 4. do 5. ure; Vaje v cepljenju trt. V petek, dne 8. marca: od 8. do 11. ure: Pomla-

danska dela v vinogradu. Vzgoja in obrezovanje trt. Gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v obrezovanju trt v šolskem vinogradu v Ceroveih. — Ker je udeležba osobito pri kle'arskem tečaju omejena, je dovoljen pristop le tistim, katere ravnateljstvo izrecno sprejme. Priglasila se sprejemajo (po dopisnici), do 26. februarja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta Kandija pri Novem mestu. — Oddaljenim in revnim kranjskim vinogradnikom povrne ravnateljstvo potne stroške do Novega mesta in tudi podpore 2 K na dan za prehrano. Za to podporo je treba v priglasilu izrecno prositi.

Društvo »Abstinente« nazaunanja vsem izobraževalnim društvom, da je pripravljen njega odbornik Lavoslav Puhar, prireditelj protialkoholna predavanja, oziroma reorganizirati, poživljati in ustanavljati nova abstinenčna društva. Predavanja se pojasnujejo s skioptičnimi slikami. Več pove društvo »Abstinente« ali njega odbornik Lavoslav Puhar, linotypist, Ljubljana.

Približuje se čas, ko nam bo treba resno misliti, kje naj si preskrbimo semena na naše lepotilne in kuhinjske vrtove. Zdi se nam torej, da smo dolžni vsakogar svariiti pred nakupom tega blaga pri krošnjarijih, ker izvira isto večinoma iz ostankov starih, slabokaličnih semen. Cena semena so po navadi za nič in niso vredna niti vinarja. Svojim trgovcem bi torej svetovali, naj stopijo v dotiko s solidno in trgovinsko slavno izvorno tvrdko za semena, kakršna je n. pr. c. kr. dvorna trgovina za semena Edmund Mauthner v Budapešti. Ta staroslovita tvrdka dobavi v komisijo za nadrobno prodajo najboljša semena za zelenjavo in cvetice v lepo barvanih vrečicah po 10 in 20 vin. Poleg tega da tvrdka Mauthner na razpolago zelo lepo izvršeno omarico. Obračun se izvrši dne 15. julija. Trgovci, ki žele dobiti tako komisijsko zalogo, naj porabijo to zelo ugodno priliko in se obrnejo kar naravnost na tvrdko Mauthner, ki je baš ravno sedaj pričela z urejevanjem novih komisijskih zalog.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Novo skladbe za tamburaš! Koncem marca izide skladba: »Na vasia.« Koračnica po narodnih pesmih, ki jo je priredil znani skladatelj g. Marko Bajuk. S tem zvezkom začne vrsta skladb, ki bo obsegala okoli deset zvezkov, ki bodo izhajali približno vsakih šest tednov. Cena je zvezku le 1 K 20 v, posamezni glasovi so 20 v za društva, ki se naznanijo saj do konca februarja. Oblika bo 4° in izdaja zelo pregledna. Društva si tako za mal denar nabavijo pripravne skladbe. Upati je, da se vsa tamburaška društva brez izjeme poslužijo te ugodnosti. Naročila sprejema Ivan Vrečko, Katol. tiskarna v Ljubljani.

Otrokom najboljše!

To je in ostane:

Kathreinerjeva

Kneippova

sladna kava.

Kathreinerjeva krepi male in povzročuje, da mleko prija, kjer bi se samo spiralo.

*Kathreinerjeva
prinese otroku v hišo*

Gorenjske novice

g Dol pri Ljubljani. Kaj naj rečemo o izidu naših občinskih volitev? Zmagala ni toliko beriška zagrizenost in zaslepljenost, ampak odločevala je neznajstnost, nemožnost tistih, ki so prej obetali, da volijo z župnikom in S. L. S., a nazadnje besedo snedli v strahu pred Pirnatovim in Reichovim terorizmom. Ko bi Dolci imeli toliko strahu pred grehom, kakor ga kažejo pred tema dvema, bi se vsi lahko zveličali. Pa Bog bo že našel sredstva, da bo tudi Pirnatovo in Reichovo ošabnost ponižal in prišel bo še čas, ko bodo ljudje želeli in komando. Sicer že dosedaj naša občina ni bila v rokah S. L. S., a po zaslugi tukajšnjih volilcev, bo ostala tudi v prihodnje v pičlem številu tistih občin, ki se ne zlagajo z ogromno večino v deželi. To bo seveda Dolcem le v korist ali kali? Posledice ne bodo izostale.

g Šinkov turn. Tukajšnjo graščino je kupil Karol Klemenčič iz Ljubljane. — V Vodicaх pa se je obhajal sveti misijon, katerega so se tudi od nas prav pridno udeleževali.

g Tržiške novice. Soc. demokrati so jo zopet »pogrunjali«. V svoji rdeči »Zarji« pišejo med drugimi budalostmi tudi to nesmisel in laž, da nima delavstvo v novem občinskem odboru nikakega zastopstva. Seveda rdečkarjev res ni vmes, so pa zastopniki kršč. delavstva. Sta li odbornika Vidic in Dečman tovarnarja ali trgovca! Ali ni prvi kovač, drugi strojar, torej pristna delavca, o katerih smo prepričani, da bosta v polni meri zastopala koristi delavskega stanu. S. L. S. je prijateljica krščanskega delavstva ter mu tudi prizna pravice, ki mu gre. Ko bi bilo šlo po volji rdečkarjev pri zadnjih volitvah, ne bi delavci imeli svojih zastopnikov, saj smo bili priče, kako so volili lepo socialisti in kapitalisti skupaj.

g Iz Smlednika. Namesto zapora, kakor so obetali nekateri puhloglavci, so dobili posestniki, ki so podpisali pritožbo proti kričečemu neredu, ki vlada pri tukajšnji pošti, selskega pismoša: poštno ravnateljstvo je ukazalo razpostaviti nabiralnike, ki so težali pri tukajšnjem pošt. uradu že cela 2 mesca! Nujno potrebno pa je, napraviti red tudi glede uradnih ur itd. Mi hočemo popoln red! Tudi Smlejcem je potrpežljivosti zmanjkalo!

g Iz Velesovega. Pošti v Cerkljah v opomin. V ponedeljek, dne 5. t. m., je raznašal cerkljanski pismoša glasovnice za trgovsko in obrtno zbornico po velesovski soseski. Donesel jih pa ni Janezu Z. in Mariji Š. Zato sta jih oba še isti dan pismeno zahtevala od volilne komisije. Pa glej čudo! Komaj sta bila dotična dva lista v Cerkljah oddana na pošti, ste se pa tudi pogrešani glasovnici dobili in bili pri prvem dostavljanju naslovnikom oddani 7. t. m. Na njih ovoju pa se je bleščala opazka: »Nazaj v Ljubljano!« — Kdo je to zapisal? Dotična volilca gotovo ne; ker sta oba glasovnic pričakovala in bosta tudi oba volila. Morda jih pa pismoša ni dobil doma in jih mogel lastnoročno dostaviti, kakor mu je naročeno. Toda Marija Š. je bolehnna in ne more iz hiše. Zakaj se ji ni glasovnica dostavila? Kako si upa pošta pisma, o katerih ve, da obsegajo javnopravne listine, brez vednosti naslovnikov zavračati? To ni samo zmota. Lahko se pregleda kako pismo pri tolikem številu. Pa se dostavi v drugič, ne pa obrne nazaj, kamor bi bile tudi te dve romali, ko bi ne bilo reklamacij. Ali je morda tudi pošti dr. Novak tako naročil? Naj ga nikar ne poslušaj, če hoče sama sebi dobro. Bodi za enkrat dovolj. Drugič pa morda kaj o tistem pismu, ki je iz Šenčurja v Velesovo (pet kilometrov) samo skozi Cerklje hodilo tri dni.

g Gospodinjski tečaj v Šmarci se vrši z res očitnimi uspehi. Dekleta, ki obiskujejo ta tečaj, bi že sedaj rade

doma mnogo pokazale, kaj so se v tečaju že vsega učile, pa jim čas ne dopušča, ker vedno krojijo obleke, prepisavajo predavanja itd. Kratko rečeno: Srečna je taka občina ali fara, ki pride sploh do tega, da se taki praktični tečaji vršijo, kot se sedaj vrši pri nas, ker iz te vrste izobrazbe bo prav gotovo postavljen trdnjši temelj slovenskim domovom. Srčna zahvala tako neumorno delavnemu deželnemu odboru, da je pričel prirejati take tečaje po kmečkih občinah, in je lahko prepričan, da bo ta denar res najbolj plodonosno naložen. Da je pa poverjena naloga voditi take tečaje pravi in zmogni moči, so dokaz dekleta same, ki tečaj obiskujejo, in vse naše gospodinje, ki so se udeležile v nedeljo predavanja za gospodinje v Društvenem domu v Šmarci, ki ga je priredila gospodična voditeljica Minka Odlasekova, v kojem je res temeljito poučila navzoče gospodinje, kaj bi morale in kaj bi ne smele. — Gospodična ročnih del je tudi jako prijazna z dekleti in bo napravila iz vsake obiskovalke tečaja zasilno domačo šiviljo.

g Iz Cerklj pri Kranju. Za liberalne kandidate v trgovsko in obrtno zbornico so skakali in se vozarili po občini poleg drugih zlasti neki domišljavček, ki sliši na ime Ropotar, v družbi z nekim zelenim fantetom z Zg. Bernika. Pod pretvezo, da kupujeta pepel, sta menila izvabiti glasovnice. A ni šlo in le z največjo srečo sta še odnesla zdravi grbi. Pa tudi blodolčni Matevžev Ivan se je »vrgel« z vsjo silo svoje zgovornosti na lov na glasočnice. Opravil je v tem oziru bore malo, pač pa dosti v drugem oziru. Odslej namreč ne bode mogoče staremu Matevžu več kazati dvojnega obraza, ko so gledali ljudje po vseh vaseh popolnoma odkrit liberalen obraz sinov. Za prodajalno in gostilno pri »Sveti družini« je to menda neprecenljive vrednosti, kakor je dragocena resnica tudi, da je nadebudni Ivan naročen na »Slovenski (pravzaprav svinjski) Dom«, na časopis, ki se naručuje iz verskih in cerkvenih naprav, da je Matevževa hči — vrtnarica naročnica ciganskega lista »Jutro«. Zato te vprašamo: Matevžev atek, kako se strinja vse to s tvojimi na videz pobožnimi besedami, in če se marsikateri prejšnji tvoj odjemalec ogiblje hiše pri »Sveti družini« in hodi kupovat k Lojzetu Repniku ali pa k Janezu Erženu v Cerkljah, ki imata dobro blago po zmernih cenah, ali je mar to kaj čudnega? »Sveta družina« pa »Jutro« in »Dom« — to ne gre skupaj!

g Moravče. Liberalni posojilnici se strašno slaba godi. Različnim strankam pošiljajo pisma, kjer jih tirjajo ali za preveč izplačane kronice ali pa za osem let staro zavarovalnico. Slaba jim prede, da so šele po dolgih letih prišli na stvari letos, računji so pa zmiraj štimali. Čudni ljudje, vse štima, so vpili, pa vsega manjka. — Poročka. V ponedeljek ob 10. uri sta se poročila Anton Roglič, posestnik iz

Krase, in Marička Kopač iz Prekrnice. Mlademu paru kličejo iz srca: Na mnoga leta, srečna in polna blagoslova!

g Iz Loma. Javno pohvalo zaslužijo naši fantje in dekleta, ki so, četudi jih je malo, zložili skupaj lepo vsoto 160 kron za novo svetilko — večno luč, ki je pravi kras naše župne cerkve. Je pa res taka, da se je ne more nagledati, kdor jo vidi, in dela vso čast g. J. Kregarju iz Ljubljane, ki jo je izdelal. Slišali smo, da nameravajo sedaj odrasli — možje in žene — nabirati skupaj za nove svečnike na veliki oltar. No, saj se tudi spodobi; ker je nova fara, naj bo tudi v cerkvi vedno kaj novega.

g Naklo. Pri nas je nastala spomlad. To se je pokazalo zlasti v nedeljo, ko je gasilno društvo priredilo igro »Fernando, strah Asturije«. Igralci so pri predstavi nastopili s svežimi šopki cvetlic, ki so jih nabrali v naši zgodnji spomladanski naravi. Igra se v nedeljo, dne 18. t. m., ponavlja pod znižano ceno. Priporočamo se za obilen obisk!

g Iz Križev pri Trzinu. Življenje v našem društvu je zelo živahno. Prav radi se zbiramo tu, podučujemo se v petju in prirejamo razne predstave. — Trziški liberalci so poslali v našo faro pobrat glasovnice za trgovsko in obrtno zbornico nekega Bučarjevega Kornela, ki je menda Sokol, dasi tudi rad poseda v nemški družbi, saj je njegova rodbina vsa nemškutarška. Kakor čujemo, se mu ni posrečilo dobiti dosti takih zasleplencev, da bi bili njemu izročili glasovnice. Nadležnemu Bučarju povemo, naj nas pusti pri miru, sicer bomo tudi mi pustili v miru nemški pir, ki ga on ponuja in prodaja.

g Iz brdsko okolice. V Čepljah je umrla dne 6. svečana Smrtnikova botra. Ko bi bila živela ta blaga žena še do jeseni, pa bi bila stara 90 let. Pač redka starost. Bila je Smrtnikova botra vedno zdrava. Še 3. svečana je pekla kruh ter spekla tudi hlebčke za vse vaške otroke, kakor je storila pri vsaki peki zmiraj, odkar je bila gospodinja. Revežem je delila obilno miloščino. Za botro je bila mnogim otrokom. Zato ji ni nobeden drugače rekel, kakor Smrtnikova botra. Omožena je bila dvakrat. Prvega moža ji je pobrala kolera, ki je takrat razsajala po Kranjskem. Umrl ji je že tudi drugi mož pred kakimi 13 leti. Upati smemo, da uživa Smrtnikova botra sedaj že zasluženi pokoj gori v nebeških višavah.

g Žiri. »Slovenec« je prinesel v zadnji petkovi številki silno zanimivo poročilo o zdravstvenem stanju v Bosni in Hercegovini. Pred šestimi leti je bilo v omenjenih deželah 41.398 slučajev sif. kuge. Bosenska zdravstvena oblast in zdravniki so vse storili, da omeje bolezen. Po preteku šestih let so zaznamovali le še 2750 slučajev bolezni V Zireh pomre leto za letom vedno večje število otrok, o slučajih bolezni še ne govorimo ne. Leta 1909 je bilo 60 odstotkov smrti otrok, leta 1911 celo 82,5, in če pojde tako naprej, kot se je letos pričelo, bo število znatno naraslo.

Vzroki smrti: življenjska slabost, notrzanja oslabeledost, prezgodnji porodi in nazadnje otroške bolezni, ki se kaj lahko ozdravijo, ako je zdravniška pomoč pri roki ali pa če se vsaj ve z bolnikom ravnati. Spričo teh žalostnih dejstev kliče: Preskrbite nam zdravnika (nad 4000 prebivalcev štejejo Žiri), preskrbite nam primerne pouka, predavanja, predvsem za matere! Akti romajo — stokrat prepisani — iz urada v urad, kjer se zahtevajo natančni podatki o rojstvu, smrti otrok, o vzrokih smrti; umrljivost pa kljub birokratskim dopisom vedno narašča. Če je oblastem res toliko za otroka, naj mu predvsem pomagajo, da se ohrani pri življenju.

Dolenjske novice

d Iz Leskovca pri Krškem. Naša malarska šola je čisto falirala. »Majster«, ki se zdaj brani ričeta in »pomčnica« sta si izbrala nov posel: predstavljati kaplane. V ta namen sta napisala o kaplanu nekaj laži, katere je podpisalo ravno 13 liberalčkov. Te laži so poslali na glavarstvo, odtod na deželno vlado in na škofijstvo, pa so imele za tako dolgo pot veliko prekratke noge. Liberalčki bi bili zdaj lahko mežnarji, ker so dobili dovolj dolge — nosove!

d Krško. Liberalci divje sovražijo leskovskega kaplana. Ker mu po pravici ne morejo do živlega, si pomagajo z lažmi. Neki Švajgar, velik prijatelj leskovških liberalcev, je ovadil kaplana, da razpečava knjižice, a kaplan je bil od okrajnega in okrožnega sodišča popolnoma oproščen! Liberalcem so pa zrastle taki nosovi kakor — pikelhavbe!

d Krško. Prešerni purgarji bi se najrajši v tla »udreznil« pred kmečko zmago. Zakaj pa? Dobro vedo, da bo kmečki odbor zahteval nazaj zadnji vinar, ki so ga zapravili liberalci! In stric Tomaž, ki so enkrat šteli tisočake za svoje »previdno« gospodarstvo, vedo, kako kisló je, če kdo zavpije: »Povrni, kar si — ,zafural!«

d Leskovec pri Krškem. Gdčna. Vida Pfeiferjeva se je poročila z zdravnikom dr. Ferd. Trenz. Mladi nevesti želimo obilo sreče v novem stanu!

d Krško. Liberalci pravijo, da so zato propadli, ker so se obnašali preveč — dostojno! Ha, ha! Kaj pa liberalne »ruje«, ki so lajale na mirne ljudi? Kaj pa purgarji »brljavkarji«, ki so prišli v »špekhamro« radi svoje »dostojnosti«? In stric Tomaž, ki so obrcali nekega čebelarja, ker ni maral za njihovo liberalno medico? Prav res: mirni kmečki možje so učili purgarje — lepih manir!

d Krško. Deželni odbor je pogledal našim liberalcem na karte. Kaj pa je videl? Kakor pri sokoloreji, tako so tudi pri občini »kunštni« purgarji »za-

špilali« vse »adute« in ostali suhi — duraki! Tako so zavozili in tak nered imajo pri občinskem gospodarstvu, da je deželni odbor prosil, naj vlada odstavi župana in njegove kimovce...

d Kotredež pri Zagorju. Dne 3. febr. so se vršile pri nas dopolnilne volitve v občinski odbor. Volili smo štiri odbornike. Zagorski liberalci so dali nabiti velik lepak, kjer so klicali vse napredne delavce in kmete skupaj in jim prorokovali, da bodo gotovo zmagali. Vendar dosegli niso nič. Može v Kotredežu vedo, da je v resnici napredna na Kranjskem le Slov. Ljudska Stranka, zato so volili može te stranke. Čast jim zato!

d Otročeje maščevanje svetoduškega paše. Svatje niso hoteli v njegov harem. Tudi brezplačni heruš ni nič pomagal. Pa kaj si zmisli zvita buča! S snegom ukaže svatom zagraditi pot. Pa so mu jo le upihali. Tako je prav! Zakaj bi futrali privandrance, ki se iz naše vere in iz vsega kar nam je sveto, norčujejo. Pametnim ljudem se odpirajo oči, brljavkarji pa le še dalje plavajte po temi zmore!

d Iz Dragatuša. Naše liberalce strašno peče, ker so pri občinskih volitvah propadli. Zato pa zdaj skoraj vsak teden stresajo svojo jezico po »Narodu« in »Slovenskem Domu«, kjer pa lažejo kot cigani. Ne zamerimo jim, naj se izkašljajo! Tudi ne odgovarjamo na razna sumničenja, ker svoje grehe zvrčajo na našo stranko, nam očitajo goljufijo, tatvino, terorizem in druge liberalne lumparije, katere so sami zakrivali. Če smo tako goljufali — zakaj nas ne ovadite sodišču? Da pa sploh odgovarjam znanemu buškemu dopisunu — je vzrok ta, ker v št. 22. »Slovenskega Naroda« pripoveduje sledečo izmišljeno dogodbico: »Še ni dolgo od tega, ko so župnika prišli klicati iz krčme, naj gre obhajati nekega na smrt bolnega. Toda župnik se je izgovoril, da ima preveč dela v svoji posojilnici. Morali so ga še vdrugič in še v tretjič poklicati. In šele tedaj je šel, toda bilo je prepozno, ker je bolnik med tem časom že umrl. Župnik je seveda ljudi tolažil, češ, da umrl ni bil tako grešen in da bo že brez svete popotnice srečno v nebesa prišel.« To dogodbico sem na Svečnico iz »Slovenskega Naroda« prebral na prižnici in ljudi pozval, naj mi pridejo povedati, kdaj je to bilo, kdo je bil tisti bolnik, ki je vsled moje krivde umrl brez svetih zakramentov, kedo me je prišel klicati v krčmo itd. Pa čujte! Nihče v celi fari o tem nič ne ve, ker si je znani lopov to dogodbico naravnost izmislil. Sram ga bodi! Da je kedo umrl nepreviden, to se je žalibog že povsod in tudi pri nas pripetilo, toda, da bi se to zgodilo na ta način, kot tu popisuje znani brezverski dopisnik, to je uprav podla laž in satansko obrekovanje. Obljubim mu očitno pred vsemi ljudmi in mu tudi takoj izplačam 1000 K, če dokaže, da je pisal resnico. Ta liberalna lopovščina je odprla oči marsikateremu zaslepljencu, ki je še dozdej držal z lažnjivi-

mi liberalci, ker zdaj ve, da je liberalna stranka res stranka laži in lumparije! Na poziv g. Miškota, ki mi kliče in zapove: ostanite vendar v cerkvi! pa odgovarjam, da bom takoj ubogal, če mi tako zakliče n. pr. gospod črnomaljski davkar, ko bom prinesel davke plačat. Sicer pa imam isto pravico iti med ljudstvo in ga podučevati in zanj tudi telesno delovati, kot n. pr. kak nadučitelj. Ste razumeli? Sicer Vas pa lepo pozdravim Vaš ponižni sluga Josip Novak, župnik.

d **Št. Janž na Dolenjskem.** Liberalnemu dopisunu v »Slovenskem Domu« v odgovor to-le: Pometaj pred svojim pragom! Tebi nisem ničesar dolžan, zato te moji dolgovi ničesar ne brigajo, ker jih bom plačal sam. Svoje sinove bom pa krščansko izsolal, da ne bodo enkrat sokolski potepuhi. Sicer se pa podpiši, da vem, s kom imam opraviti — drugače si čisto navaden obrekovalec! — Ignacij Kovač, cerkvenik.

d **Muljava.** Tvoje pojasnilo v »Domoljubu«, dragi Tone, ni vredno piškavga oreha, ker ljudje vedo, da si pristaša liberalnega »Slovenskega Doma« in s svojim očetom vred zagrizen liberalci. Naš župan sicer nima kmetijske šole, kakor ti, ki se tako rad bahaš, pa vendar ve, da ti je ta šola poleg majhne izobrazbe vcepila tudi liberalstvo, ki se ga ne moreš otestiti, ampak ga kažeš pri vsaki priliki. Zato pa je zastoj tvoje in tvojega Gričarja zaletavanje v našega župana in kanonika Špendala po smrdljivem »Slovenskem Domu«. Naše ljudstvo ti bo, kakor zadnjič, tako tudi v prihodnje pokazalo hrbet. S »Slovincem« se pa nikar ne bahaj, ker vemo, od kod ga »imaš v hiši« in je tudi dobro znano, da slastno prebiraš liberalne liste, katerih hrana se tvojemu želodcu posebno prilaga.

d **Dobrépolje.** Na nesramni in lažnji napad na dobrépoljske Orle v predzadnjem »Slovenskem Domu«, ne odgovarjamo, ker bi bilo zoper orlovsko čast, če bi se pečali z ljudmi, kakršni so nekateri zaslepljeni in zapekljeni duševni reveži v našem kraju. Priobčujemo samo sledeče:

Izjava.

Z ozirom na dopis iz Dobrépolj v predzadnjem liberalnem »Slovenskem Domu«, v katerem se namigava, kakor da bi se tukajšnji Orli ob zadnji javni telovadbi leta 1910 ne bili častno, Orla dostojno obnašali, izjavljava podpisana gostilničarja pri Svetem Antonu, da je to namigavanje skoz in skoz izmišljeno, lažljivo in hudobno. Midva sva bila popolnoma zadovoljna, upava, da tudi Orli; zato naj bo zadovoljen tudi lažnjivi Kljukec-dopisnik, ki mu vsa ta stvar nič marj ne gre!

Na Zdenski Rebrli, dne 10. februarja 1912. — Matija Tiselj l. r., Ivan Zrlec l. r.

K tej izjavi samo eno opazko! Zadnji čas je, da to hujskanje enkrat preneha. Mi bi radi v miru živeli. Tistim trem hujskačera — eden v Laščah, eden v Kompoljah, eden na Malem Vidmu — kličemo: Svaka sila do vre-

mena! Če ne bo miru, začnemo drugače govoriti! — Kaplan Orehek.

d **Loški potok.** Podpore v znesku 700 K je podelil visoki deželni odbor pogorelcem v Travniku. Vsoto je deželni odbor izplačal potom občine, ki je odrajtala posameznikom, kot je bilo nakazano od dež. blagajne oz. deželnega odbora. Podpore 100 K je prejela zopet letos občina na prošnjo za šolo dodatno k lanskemu znesku 400 K. Maloktera občina prejme tako pogostne podpore kot naša. Prej po deset let niti vinarja, sedaj pa pogostne vsote. Vsaka prošnja je ugodno rešena. Z zabavljicami in psovkami plačujejo nekteri naši davkoplačevalci to naklonjenost visokemu deželnemu odboru in našim poslancem. Pa teh ni veliko, to so le pravi, pristni, nesebični »dobrotniki našega ljudstva«, takozvani neodvisni kmetje. Ostalo ljudstvo v ogromni večini je hvaležno visokemu deželnemu odboru in svojim vrlim poslancem. Bog jih živi v delu za nas! Vi za nas, mi za Vami!

d **Št. Janž na Dolenjskem.** Naposled se je oglasil v »Slovenskem Domu«, znani postopač pod imenom popotnik, v ta namen, da bi izbrisal sokolske madeže in prečrnil Orle. Pa ne boš, Anže! Ljudje dobro vedo, da je Knezov France nedolžen v tisti stvari kar ga dolži postopač. Naše ljudstvo ljubi resnico, ne pa laž; je prišlo že do spoznanja! Orli ne bomo nosili sokolskih škandalov, če jih nam še tako usiljujete. — Dalje se jezi postopač na Knezovega Franceta, ker je Sokole nارفال in jih vodil za nos, da bo pristopil k njim. Reveži, čemu se pa dajo vleči za nos?!

Št. Janž na Dolenjskem. Pred kratkim smo čitali v »Domoljubu« o zaletovanju »purmanov« v rudeče srajce naših Orlov. Ravno tako se je pred kratkim predrznil neki »Podpurman Pepček« v poštnem lokalu predsednika Orlov napasti in ga pričel zmerjati, da so se vsi navzoči nad tem zgražali, zlasti še zato, ker se jih je pri opravkih na pošti motilo. Ko se ob 12. uri »Pepčetu« bliža neka oseba, jo vendar popiha s pošte, bržkone sluteč, da se izogne neprijetnih posledic. Upati je, da g. poštar ukrene potrebne korake za take slučaje, ker je vesten in odločen mož in želimo, da bomo v poštnem lokalu pri naših opravkih imeli pred takimi ljudmi mir. — Več navzočih.

Notranjske novice

n **Iz šmiheljske občine.** Ker se bodo tudi pri nas vršile v kratkem občinske volitve, so seveda tudi tu liberalci razgrnili svoje liberalne mreže. Kakor drugod, tako tudi tu begajo ljudi, da se prav nič ne gre za vero ali cerkev; toda kdor sliši glavna njihova dva agitatorja, ki švigata po vaseh in

zabavljata čez papeža, škofa itd., kmalu lahko spozna, koliko je ura bila. Zlasti so se vrgli na to, da bi pobrali pooblastila od naših žena, ki so volilke. S prav malimi izjemami so pa čisto napačno naleteli. Žene so jim povedale, kar jim gre in jim pokazale najkrajšo pot iz hiše. Občani šmiheljske občine: poskrbimo na dan volitve, da voz liberalne stranke tako prekucnemo, kakor se je prekucnil pred kratkim voz liberalnih agitatorjev v mrzli potok s pijanimi dedci vred!

n **Iz Suhorja.** Ljubezniv kot vreme zadnjih dni, je dopisnik liberalnega »Slov. doma«, ki me napada, češ, da razširjam poštene krščanske liste in mi namiguje, naj tega nikar več ne storim, sicer se bo začelo topiti maslo na glavi. Pa ne boš, Jaka! Kaj pa mislite, da sme par tukajšnjih liberalcev vse počenjati, pošten človek bi pa niti s prstom ne smel migniti. Masla, s katerim grozite, imate sami dosti, pa še smrdljivega, tako, da se cedi skozi od Ostrožnega brda do Vašega generalčka ob vodi. Toliko, da ne bo mislil liberalni dopisun, da smo zajci. Z imenom na dan, liberalci, potem se pokaže, kdo bo bolj sladko ginjen. S polnim imenom: Anton Bojanec, kurat.

n **Iz Podrage.** Od 13.—22. januarja smo imeli pri nas sv. misijon, katerega sta vodila čč. gg. oo. Mihael Klančnik in Gregor Flis. Obnesel se je nepričakovano izvrstno. Bog daj svoj blagoslov. — Dne 28. januarja popoldan smo pa imeli v drugič občinske volitve, ker so bile prve, ki so se vršile 31. oktobra l. 1911., razveljavljene. Liberalci so napeli vse sile in se poslužili vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstev, da bi vsaj I. razred pridobili. Za sv. misijon, ki bi jim lahko mnogo koristil, niso imeli časa, ker so imeli v tem času svoj misijon za volivne glasove. A njih misijon se ni obnesel. Pogoreli so še bolj kot pri prvih volitvah. Kljub temu, da je povsem liberalna komisija popolnoma protipostavno pustila voliti dvema svojima sosesnikoma brez vsakega pooblastila v I. razredu in tako pridobila zase dva glasova, je dobila S. L. S. v tem razredu 9 glasov večine. Pri prvih volitvah se je šlo v tem razredu samo za 1 glas in liberalci so dobili po žrebu v tem razredu 2 odbornika. Sedaj pa nimajo nobenega. V drugem razredu je v primeri s prvimi volitvami S. L. S. napredovala za 12, v tretjem pa za 25 glasov. Sploh se pa liberalci volitve v teh dveh razredih niti za resno niso upali udeležiti. Le nekateri izmed njih so uganjali svoje otroče burke, volili otroke in ženske in napravili tako svoji liberalni komisiji nekaj dela. — Na podlagi tega za našo dobro stvar tako ugodnega izida si štejemo v prijetno dolžnost, da se tu javno zahvalimo onemu postrežljivemu gospodu iz Vipave, ki bi rad vsem ustregel in se tudi kaj rad smuka okrog. gosp. okrajnega glavarja in gg. komisarjev iz Postojne, za uslugo, katero nam je nehote storil s tem, da je našim liberalcem sestavil pritožbo zoper prve občinske volitve in

nam s tem pomogel do popolne zmage. Lepa hvala gospodine! Včasih se je reklo, da liberalcem v Podragi klenka, sedaj pa lahko rečemo, da jim je odklenkalo. — Dne 8. t. m. se je vršila volitev župana in občinskih svetovalcev. Kanon »Salut« je iz zvonika župne cerkve naznanjal, da je konec liberalnega gospodstva v Podragi in da je nastopila za občino nova boljša doba. Izvoljeni župan Ivan Bratovš in svetovalci, pet po številu, so vsi pristaši S. L. S. Bog jih živi!

n Polhov Gradec. Pred dobrim mesecem je predaval g. Krištof o živinoreji. Obljubil je, da še pride. — Ustanovili smo zelo potrebno »Kmetijsko podružnico.« Načelnikom je bil izvoljen g. I. Leben. — Pokopali smo posestnika podomače Stirmaža, ki je bil znan kot uravnalec in obvezalec zlomljenih udov. — Bričani se bodo kmalu postavili z novim velikim oltarjem, ki ga izdeluje domačin g. Trnovec. Še vlago proč, pa bo prijazna cerkvice. — Učiteljica gdč. Randl, ki je sedaj na dopustu vsled bolezni v grlu, gre začetkom marca na novo službo v Mokronog. — Katoliško slovensko izobraževalno društvo je priredilo predzadnjo nedeljo igro »Čevljar«, ki se je dobro obnesla. — Nekemu moškemu iz Lučen je Pavletova cirkularna žaga odrezala štiri prste na roki. Prepeljali so nesrečneža v ljubljansko bolnišnico. — Dekliška Marijina družba je imela duhovne vaje.

n Gradišče pri Vipavi. Vsem tržanom in nam je še znano, kako so liberalci nosili po hišah podpisavat neko polo, kjer se med drugim zahteva ločitev gozdnega odseka med trgov in Gradiščem in izreka gospodu Mirkotu Perhavec nezaupnica. Bila je pa tudi zapisana dolga vrsta sumničenj in laži zoper gozdni odsek in g. Perhavca, katere nam niti prebrali niso in se nas je velika večina podpisala na Gradišču kakor v trgu. Gospod Miro je moral tožiti, da opere čast svojo in odsekovo. Lahko bi tožil vse, kateri so se podpisali, ako bi se hotel maščevati. Toda tega ni storil. Tožil je samo davčnega slugo, Tomažiča, ki je polo pisal in po trgu podpise pobiral. Obsojen je bil v Ljubljani na 70 K in povrnitev stroškov. On in njegov advokat ni mogel dokazati niti ene stvari, kar se je Perhavcu očitalo. Izkazalo se je: laž ima kratke noge. Izkazalo se je tudi, da naša stranka ni maščevalna. Kdor ima kaj časti v sebi, in obsoja laž ter mu je blagor cele občine na sru, mora voliti pri občinskih volitvah može, s katerimi je gospod Miro, gospod dekan in vse pošteno ljudstvo, le tako se vzame moč v občini iz rok tistih, ki so le zase delali, za druge pa imeli trdo brco ali sladko laž, kakor jim je kazalo.

n Kmečka posojilnica vrhniška se nikakor ne more ločiti od grešnega znanja z nepostavnim poslovanjem. Deželna sodnica je rekla, da ima kmečka posojilnica vrhniška protizakonit obrat s hranilnimi vlogami in posojili ter da mora svoja pravila do 1. junija

lanskega leta spremeniti. In kako se posojilnica drži tega ukaza? Nič! Na dnevnem redu letošnjega občnega zbora, ki se je vršil na Svečnico, je pač bila zapisana sprememba pravil. Toda ta točka se je zopet odložila na poznejši čas. Ta gospoda se od korita, ki ga ji je napolnil naš kmet s svojimi žuljavimi rokami, ne more ločiti. Dela se protipostavno in proti oblastveni odredbi dalje po stari navadi. Štiri akcionarji, ki so vplačali okrog 8000 K in porokujejo še za nadaljnjih borih 8000 K, imajo pri ti posojilnici večino, tedaj glavno besedo. Tisoč posestnikov pa, ki vzdržujejo tem akcionarjem molzno kravo, pa nima nobene besede pri posojilnici. Ali ni taka posojilnica res prava kmečka posojilnica? Res, velika dobrodušnost. Seveda, da ti gospodi ne gre v glavo, da bi se pravila postavno spremenila. Potem bi morda kmet počasi vendar prišel do kake besede pri posojilnici in bi skoro gotovo postal deležen tudi kakih kronic iz čistega dobička, oziroma rezervnega zaklada. Sedaj premišlujejo, kako bi se čistil dobiček, oziroma rezervni zaklad »dobro spravil«. Nekdo je začel v zadnjem času na vse pretege hvaliti ljubljansko kreditno banko. Mogoče bomo kmalu videli na hiši Kmečke posojilnice napis »Podružnica ljubljanske kreditne banke«. Na kakem glasu je ta banka, naj služi izpričevalo, ki ga je zapisal list »Zadru-ga« v svoji 12. številki, ki je glasilo liberalnega združništva, ki pravi doslovno na strani 268. to-le: »Pri nas leže banke kakor pijavke na združništvu. Bodi na tem mestu povedano, da imamo podobne slabe izkušnje z nekaterimi češkimi bankami tudi že na Slovenskem. Navesti je tu Živnostensko banko in ljubljansko kreditno banko. Ljubljanska kreditna banka ni slovenski zavod, temveč je popolnoma v oblasti Živnostenske banke. Vse za druge svarimo pred poslovanjem s tema dvema bankama.« K temu menda ni treba nič več pristaviti. Našemu ljudstvu pa svetujemo, da podpira one denarne zavode, pri katerih se dobčki ne stekajo posameznim v žepe, ampak se nabirajo za podpiranje gospodarskih naprav. Toliko za danes. — Vrhniški bav-bav.

n Iz Idrije. Pretečeni teden se je 24letni rudar ustrelil z dinamitom. To je že drugi slučaj take smrti. V usta si dene patrono, jo zažge in odtrga mu glavo, da skoraj od čepine ni sledu, le kaj mehkih možganov se sem pa tje še dobi. Naše ljudi že to več ne prestraši. Pravijo, ta je prav dosledno po svojih naukih ravnal. Socialni demokrati učijo: ni Boga, ni večnosti, ne nebes, ne pekla, duše človek nima, ker je le bolj razvita žival. Po čemu bi toraj bredel po zemlji, ako mu ni kaj vseč? Saj se tudi mali otrok vsrdi, če so mu vse ne dovoli. — Drugače je pa vendar to pri domačih. Ti občutijo veliko žalost, ako se njih član na tako nepričakovan način loči za stalno od njih. A seve, takrat je že prepozno.

Treba bi bilo že prej malo pogledati, za kakimi načeli fant hodi, kam privedejo nauki stranke brez Boga. Čutili bi lahko sami, da že to ni kaj vzgledno življenje, če se človek v družini čuti kakor bolj razvito žival in tako tudi do svojih obnaša, a upira se naša narava, da bi človek preminul enako z živaljo, da je po smrti vsega konec. Saj si misliti ne more otrok, da očeta in mater ne bode nikoli več videl, ako mu umreta in starši so preveč trpeli, imeli skrb in težav z otrokom, da bi rekli sedaj, vse je zastoj, vse trpljenje pa tudi ljubezen do otroka je minula, nikoli več se ne vidimo. Temu toraj se že upira naša narava, kaj pa oni govori, ki je rekel: jaz sem resnica in življenje? Iz tega vidimo, da bo stranka, katera razširja take nauke, kmalu prenehala, ker ima proti sebi dva zelo mogočna sovražnika, namreč človeško naravo in Boga.

n Vipava. Župan Petrovčič je razglasil dne 25. januarja, da se dne 12. februarja odda postavitev vojašnice za približno 180.000 K. Liberalni občinski očetje so sklenili, da se da vse enemu. To se pravi po domače: Dne 25. januarja je vsak obrtnik domačina vedel: 100.000 K ne premorem, da bi stavbo prevzel, za zaslužek naj se pod nosom obrišem. Vseeno je, ali se odda danes ali jutri. Dalje ve danes vsak občan, da ima občina 180.000 dolga več. Čista resnica je, kar je zadnji »Domoljub« pisal: Domači obrtniki so v kot potisnjeni. Dolg ste nam naložili, zaslužek pa vzeli! — Tako so stvari stale, predno smo podrezali v »Domoljubu«. Ako se je storilo dne 12. februarja pri oddaji kaj koristnega za domačine, je za sluga »Domoljuba«. Preklicavanje »Domoljuba« od strani županstva pred cerkvijo v nedeljo je torej neutemeljeno. Sicer pa nihče več nič ne da na take preklice, ki so potrpežljivi, da vse oznanijo samo za eno krono. Dokaz resnice preklic ni! Še eno besedo za našo občinske očete: Doklade ste znižali. Hvala vam. Sicer bo treba enkrat zidati občinsko hišo, za gasilce kaj poskrbeti, stroški bodo z vojašnico, za ceste bo treba bolj skrbeti, zato je zelo lepo, da boste kljub tolikim popolnoma novim stroškom mogli shajati z znižanimi dokladami. Nekaj pa prav odločno zahtevamo: Kam ste dejali denar, ko ste pobirali prejšnja leta višje doklade in ste imeli manjše stroške? Brez vzroka dvigati in zniževati davke, se pravi igrati se z ljudskim trpljenjem, toda ta igra vas bo drago stala! Niste naši očetje, še jerobi ne!

n Izpod Nanosa se nam poroča, da se je vršila dne 1. svečana občinska volitev v občini Laže. Sedanji župan se imenuje »Kralj« po domače. Tega imena ne nosi zastoj. Lažanci nekateri se ga boje kot svojega kralja. Ima namreč šnopsarijo in s tem je vse povedano. Pod njegovim županovanjem so narasle občinske doklade na 60 odstotkov, užitnina na šnops in vino pa le 20 odstotkov. Človek je sam sebi najbližji, kaj ne, Kralj! Tako so mislili tu-

di dne 1. svečana nekateri Lažanci in nekaj zunanjih volilcev in so postavili nasprotno kandidate. Toda Kralj je bil finenja, da sme kot župan v Lažah vse si dovoliti. Ko mu je začelo prihajati vroče, ker je videl toliko nasprotnih volilcev, začel je zametavati pooblastila lastnoročno podpisana, češ, da ni dveh prič. Zato so volilci vložili ugovor. Bomo še enkrat volili. Razdrti, ali boste zopet sebe po zobeh tolkli?

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Tržiške novice. Zanimivo predavanje je bilo minulo nedeljo v društvu sv. Jožefa. Predaval je profesor dr. Debevec iz Ljubljane o Dantejevem peklu in razlagal posamezne slike, ki jih je predloval skioptikon. — Prihodno nedeljo priredi igro s petjem telovadni odsek Orli. Pričetek ob 7. uri zvečer. Za smeh bo poskrbljeno. — Na pustni torek bo v društvu domača zabava s petjem in društveno godbo. Pričetek okrog pol 8. ure zvečer. Dobilo se bo pecivo in brezalkoholna pijača. Tudi za srečolov bo poskrbljeno. Prijatelji društva so vladno vabljeni. — Občni zbor se je vršil v nedeljo, 4. t. m. Društvo šteje nad 300 članic in članov.

Iz Tržišča na Dolenjskem. Na pustno nedeljo, dne 18. svečana po krščanskem nauku priredi tukajšnje Kat. slov. izobraževalno društvo dve igri. Vprizori se: »Crevljar«, veseloigra v treh dejanjih in komičen prizor »Kmet in fotograf«. Takoj po veselicah se vrši redni občni zbor društva. Vabimo vse prijatelje zabave, zlasti tudi vse člane, da se veselicah in občnega zbora gotovo udeležijo! Vstopnina k veselici je: za člane 20 vin., za nečlane 30 vin. Vstopnice se dobe že pred krščanskim naukom v društveni knjižnici. Na svidenje! Odbor.

Št. Vid nad Ljubljano. Blaž Potočnikova čitalnica priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani pri Cebavu novo F. S. Finžgarjevo dramo »Naša kri«. Vstopnina: Sedeži I. vrste 2 K, II. vrste 1 K, III. vrste 80 vin., IV. vrste 50 vin., stojšča 40 vin. Vstopnice se dobivajo od sobote dalje v Kavtanovi trafiki (gdč. Zakotnik). Na pustni torek ob 8. zvečer se pa predstavlja burka »Repoštev«. — Odbor B. P. C. je sklenil v zadnji seji, da se ne bo šoloobiskujočim otrokom dopuščal vstop k nobenim prireditvam. Otroci niso za druge kakor za nemir, zato naj ostanejo doma.

Črni vrh nad Idrijo. V nedeljo, dne 25. t. m. se vrši v posojilnični hiši občni zbor izobraževalnega društva. Vabijo se vsi člani in članice, da se ga udeležijo. Imamo se marsikaj pomeniti. — Preteklo nedeljo je zanimivo predaval v našem društvu gospod nadučitelj Tratinik o mirovnih sodiščih.

Katol. slov. izobraž. društvo v Šmarci priredi dne 18. februarja 1912 v Društvenem Domu lepo narodno igro »Krivoprisežnik« s petjem. Prosimo prijatelje našega društva, da se igre udeležijo. Začetek bo ob 4. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 1 K, 60 vin., galerija 50 vin., stojšča pa 40 vin. Dekleta iz gospodinskega tečaja bodo pa vprizorile 17. marca igro »Božja dekla«.

Na Rovih se vprizorita na pustno nedeljo popoldne ob pol 4. uri dve zanimivi burki: »Pustila ga je« (v pustiv je šla), prirejena po znani Jakličevi povesti v »Dom in Svetu«, in »Nemški ne znajo«, stara, a še vedno nova Aleševčeva. Sosodje in domači prijatelji, pridite pogledat; ne bo vam žal. Za smeh sta igri porok.

Moravče. Fantovska igra. Na pustno nedeljo popoldne ob 3. uri vsi v Ljudski Dom. Kakor nalašč za to nedeljo prirede moravški Orli predpustno predstavo, ki bo nad vse zanimiva. Molički zbor Orla nastopi maskiran in poje šaljivo pesem »Nos«. Videli boste različne nosove, ki jih

nosijo različni ljudje na svetu, mnogo pa še celo takih nosov, ki jih drugje ne vidite, kot na pustno nedeljo na moravškem odru. Potem sta na sporedu dve novi šaloigri »Skriven zaklad« in »Zamorec«. Za to naj pride vsak, kdor le more; za smeh je preskrbljeno.

Koroška Bela. Slov. kat. izobraž. društvo priredi na pustno nedeljo dne 18. februarja 1912 v prostorih Vodičarjeve gostilne na Javorniku zabaven večer s sledečim sporedom: 1. Pozdravni govor, 2. tamburanje, 3. tombola, 4. prosta zabava. Pri zabavnem večeru sodeluje tamburaški zbor Kat. izobraž. društva na Breznici. — Vsi, ki ljubite pošteno veselje in zabavo, ste vabljeni Odbor.

Dol pri Ljubljani. Občni zbor K. s. izobraž. društva bo v nedeljo 18. februarja v društvenih prostorih, in sicer popoldne po službi božji. Povabljeni so vsi prijatelji društva, udje so pa že tako zavezani se ga udeležiti. Dnevni red: Poročilo o društvenem delovanju v pretečenem letu, pobiranje udnine in volitev novega odbora.

Šinkov turn. Naše izobraž. društvo bo v nedeljo ponavljalo igri od pretečene nedelje. Povabljeni ste vsi člani in prijatelji društva.

V Škocijanu pri Turjaku ponovi K. s. izobraž. društvo zabavno prireditev po istem sporedu. Vstopnina ni, pobirajo se pa darovi za pokritje stroškov novega odra. Vabljeni vsi.

Bled. Rečiško prostovoljno gasilno društvo ponovi na splošno željo igri »Rešitelji« in »Očka Urh in avtomat« na pustni torek dne 20. februarja ob 7. uri zvečer v Marijini dvorani stare šole. Vstopnina navadna.

Iz Breznice. Katoliško izobraževalno društvo priredi na pustno nedeljo, dne 18. svečana veseloigro v treh dejanjih. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 80 vin., 60 vin., 50 vin.; stojšča 30 vin. Ker je za zdravje koristno, da se človek nasmeje, zato vabi odbor k najobilnejši udeležbi!

Radeče pri Zidanem mostu. Kmetijska knjižnica v Radečah priredi v nedeljo, dne 18. februarja t. l. popoldne ob 3. uri v Narodnem Domu šaljivo predstavo »Občinski tepček«. Pri predstavi prvič nastopi orlovška godba. K obilni udeležbi vabi odbor.

Studen pri Postojni. V nedeljo se bo ponovila igra »Zamujeni vlak« v prostorih Karoline Turk. K obilni udeležbi vabi odbor.

POROČILA O PRIREDITVAH:

Iz Podrage. Po sv. misijonu in volitvah je zavladovalo med našo mladino novo, sveže življenje. V naše izobraževalno društvo je pristopilo v zadnjem tednu 26 novih članov, večinoma mladeničev in deklet. Društvo šteje sedaj 95 članov. Dekliška Marijina družba raste in snuje se mladeniška Marijina družba, za katero se je priglasilo 19 nad 16 let starih, vrlih mladeničev. Tako je prav, dobra mladina skup in proč od liberalcev!

Z Vrhpolja pri Moravčah. Dne 21. januarja t. l. smo imeli v našem izobraževalnem društvu dve prav lepi predstavi: »Sv. Neža« in »Zakleta soba v gostilni pri zlati goski«. Igri sta prav dobro izpadli; videlo se je, da je poskušnje vadila spretna roka naše izvrstne učiteljice Ivanke Cegnar; velika škoda je, da se ta izborna moč preseli od nas proč. Bog ji povrni vse, kar je storila za našo mladino in sploh za naš kraj!

Za kratek čas.

Rešitev ugank ali zastavic.

Rešitev čudode'nega štirjaka.

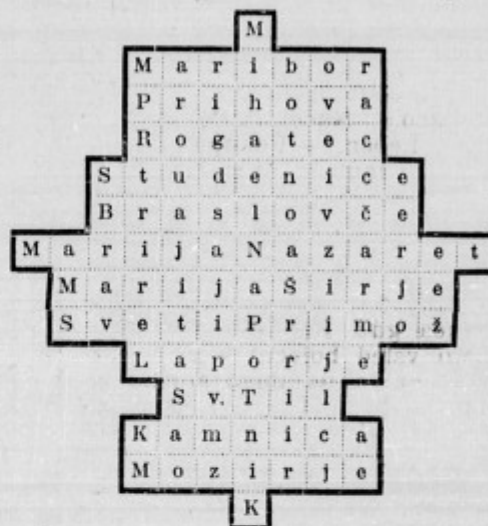
11	24	7	20	3
4	12	25	8	76
17	5	13	21	9
10	18	7	14	22
23	6	19	2	15

Druga rešitev.

10	18	1	14	22
4	12	25	8	16
23	6	19	2	15
17	5	13	21	9
11	24	7	20	3

(Zemljepisna uganka.)

Rešitev potovanja po mariborski škofiji.

Rešitev skakalce.

2	17	22	43	64	15	12	37
23	44	1	16	21	38	63	14
18	3	42	39	46	13	36	11
29	24	45	20	49	40	51	62
4	19	28	41	52	47	10	35
25	30	53	48	7	50	61	58
54	5	32	27	56	59	34	9
31	26	55	6	33	8	57	60

Nikar, nikar se me ne boj,
nedolžni, nežni angelj moj
le semkaj k meni sedi,
oko v oko mi gleda!

Pogled ti čist, oko mirno,
v njem seva celo ti nebo,
in meni v njem leskeče
odsev vže davne sreče.

Gregorc — Pogled v nedolžno oko.

Mnenje gosp. dr. V. Frenzla,
Janowitz.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Z veseljem Vam naznanjam, da predpisujem že več let Vaše izvrstno Serravallo.

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. „Elsafluid“. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstotnica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko)

lovo Kina vino z železom, čigar uspešnost je gotovo dokazana.

Janowitz, 29. decembra 1909.

Dr. V. Frenzl.

SUKNA in modno blace za gospe in gospe prip. izvozna hiša **PROKOP SKORROVSKY in SIN** v Humpolcu na Češkem. **GEFIRI** Vzorci na zahtevo franco. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gosposke obleke. 284

Vse življenje greni mučni kašelj, ki slabi telo in obtežuje vsako delo. Hitro lajšavo in skorajšno odstranitev dosežete z okusnim sredstvom *Thymomel Scillae* iz lekarne c. kr. dvor. dobavitelja B. Fragner v Pragi. Steklenice po 2 K 20 vin. se dobe skoro v vseh lekarnah, vendar naj se strogo pazi na ime preparata in izdelovatelja.

1000
družin se oblačil z izdelki iz tkalnice
SPY
Pošiljatev za poskušajo po povzetju vsebuječa 23 m kanežans *Rekordia* za posteljno prevleko ružiče ali modro pisana K 10-60. — 23 m belo tkanino za srajce *Iris* K 11. — 18 m cofira za srajce *Permanent* sortiran po 3 m samo K 8-60 i tucet belih platnarih-damašt brisač št. 7 K 6.
Gorska tkalnica 2643
Stárek & Macháně
Spy štev. 45 Češko.
Za nepovojno denar nazaj. Vzorci zastoj!

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
Brno 7. februarja: 21, 33, 69, 15, 46.
Trst 10. februarja: 38, 66, 71, 30, 8.
Linc 10. februarja: 88, 67, 57, 47, 44.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 13. februarja 1912.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva. meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	24	70	živa vaga:		
Rž	19	80	Goveda pitana	93	00
Ajda	22	60	Teleta težka	109	—
Ječmen	19	60	Teleta mala	102	—
Oves	20	80	Prasiči	132	—
Proso belo	24	70	Koštunji	105	—
Proso rumeno	18	40			
Koruzna stara	22	—	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	21	10	Maslo kuhano od		
Leča	26	40	K 260— do	290	—
Grah	28	—	Maslo surovo od		
Laneno seme	45	30	K 280— do	320	—
Gršička	24	60	Sianina sveža/špeh	151	—
Domača detelja	158	—	Sianina prekajena	161	—
Gorenjska rpa	104	—	Mast svinjska	193	—
Fizol Ribničan	42	50	Loj	92	—
Fizol Prepelčar	40	—	Jajca 100 komadov	8	—
Fizol Mandalon	37	80	Piščanci	1	50
Cebula	22	—	Golobi	—	80
Krempir	9	—	Raca	3	—
Zelje sveže	—	—	Gos	6	—
Zelje kislo brez					
soda	10	80	Kolonijalno hlago		
Repa sveža	—	—	na dobelo:		
Repa kisla brez			Riz Rangon od		
soda	11	40	K 27— do	38	—
Brinje	28	50	Kava Santos od	294	—
Kumna	74	—	K 284— do	99	50
Oreh	53	60	Sladkor	99	50
Gobe suhe	—	—	Petrolej	40	50
Ječice	10	—			
Zelod	6	20			
Smrkovi storži	—	—			
Seno	4	80			
Slama	3	30			
Stelja	8	—			

Proda se pod ugodnimi pogoji
domačija
in sicer nova, lepa, zidana hiša s 4 sobami in kuhinjo, pod hišo klet, dalje hlev za 10 govedi, skedenj, nad pol zemlje posestva na lepem mestu. Cena 12.000 kron. Ako ostanejo stariši na domovanju, se proda ceneje. Več pove lastnik Ferdinand Eržen, Dolnji Mozel 11, p. Zgor. Mozel pri Kočevju. 391

Bolečine lajšati
in vnetje ter onesnaženje preprečiti moramo samo z antiseptično delujočo obvezo. Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zacejenje.
Razpošilja se vsak dan.
1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7— pa 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije. Vsi deli embalaže imajo poslovno deponovano varstveno znamko.
Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri Črnem orlu“
Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske
V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaf, Rih. Sušnik. 281

Sirolin „Roche“
in njegovo
čislanje

Brno, kimovca 1910.

Ob koncu letošnjih počitnic si dovoljuje podpisano društveno vodstvo z najsrčnejšo zahvalo sporočiti, da je tudi to leto Vaš sirolin pri na zdravniški predpis ga zavživajoče gojence naše počitniške kolonije najugodnejše vplival.

Brnska počitniška kolonija v Grossullersdorf-u.

Sirotišnica.

Pépinville, 23. avgusta 1911

Mi si dovoljujemo, Vam z veseljem naznaniti, da smo dosegli z sirolinom „Roche“ najugodnejše uspehe ter smo zato zelo zadovoljni. — Vplival je dobro pri naših otrocih pri kašlju in vrato-bolu, na kar so občutili otroci veliko olajšavo in uteho.

Sestra Maria Leo o. J. Prednica. 281

Daje po

4³/₄ %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - po 4³/₄ % brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štey. 25

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

'IKO'

Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastonj in poštnine prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na tvrčko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Moja

št. 410 nikel Roskopf
jako dobro idoča, samo K 4 10,
št. 500 z sekund. kazalcem K 5 50
Dve leti garancije.

Preklie!

Spodaj podpisani preklieujem, kar sem povoril proti g. Ignaciju Prelogar, knjigovezu v Prapročeh; ker sem ga dolžil da pomaga dopisovati v „Slovenski Dom“.
Ta moja dolžitev je bila neresnična in te mu zahvaljujem da je odstopil od tožbe.
Videm, dne 11. februarja 1912.

Vide Fortuna.

Zenitna ponudba.

K miroljubni lastnici srednjega posestva na kojem bi se dalo intenzivno gojiti živinorejo, se žel prizeniti 33 letni fant, naobražen s kmetijsko šoto in z boljše hiše.
Le resne ponudbe s sliko naj se blagovole poslali pod „Upanje“ na upravo „Domoljuba“ do konca februarja t. l.

383

Najcenejši nakup

ženska blaga, najboljših šifonov, cvilba razne vrste odej in prtov itd. si vsakdo nabavi, kadar se obrne na domačo manufakturno trgovino L. Kostevc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.
Vzorce pošljem poštnine prosto. 3579

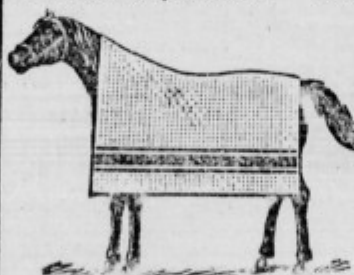
Adolf Hauptmann-a nasled.

A. ZANKL SINOVI

tvornica barv, lakov in firnežev
priporoča: 214

oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps) olje za podo in stroje, karbolinej, čopičl itd.
Naslov zadostuje: A. Zankl sinovi, Ljubljana.
Genik zastonj.

K 4 40 stano ta krasna, prst odeja za konje.
debela, volnena

Finejša vrsta, ujava s pisanimi pasami K 5 50. Enaka vrsta rumena, rudeče-višnjevine pasami, krasna K 6.— Uporabljiva tudi za sto drugih namenov, drugod bi morali plačati za njo dvojn. ceno. Odeja je svitloruj., 200 cm dolg. 140 cm šir in okoli 2 1/2 kg težka. - Lažja vrsta 1 kg teže stane K 1 9.— (obi denar nazaj)

— Kogar ne raveseli dobrota teh odej, obiti denar nazaj

Bratje Scheich, Iglava 70, Morava.

Razpošilja se po povzetju ali redplačilu 397

Ajdove luske

fino mleto, namesto ajdovih plev. Cena 6 Kron za 100 kg z vrečami vred. Priporoča Franc Kalan, mlinar, Škofja Loka.

Tovarna štedilnikar H. Koloseus, Wels, Zg. Avstrijsko.

Po dobroti in kakovosti neprekosljiv železni, emajlirani, porcelanasti štedilniki kakor tudi iz majolike za gospodinjstvo, otele, restavracije id. Načrti za kuhinje na paro, plinove štedilnike, lrske peči za trajno kurjavo. Dobijo se v vsaki železni trgovini, kjer ne, se pošiljajo naravnost.

Zahtevajte Izvirne Koloseus - štedilnikar in z vrnite slabše izdelke 3973
Ceniki zastonj

V Ameriko in Kanado

složna, cena in varan

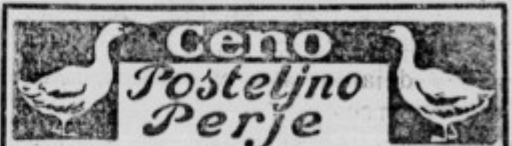
Vožnja s Cunard Line 3 98 12

Bliznji odhod iz domače luke

Reke: Franconia 14./2. Ultonia 21./2. Laconia 2./3. 1912.

Iz Liverpoola: Lusitania (na hitrejši največji in na lepši parnik sveta), 17./2., 9./3., 30./3., 27./4., 18./5. 1912, Mauretania 20./1. 2./3., 25./3. 13./4. 11./5. 1912.

Posnile in vožne karte pri Andrej Odiasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 220.— za odraslo osebo vstevši davek in K 120.— za otroka pod deset let vstevši davek.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivoga stibljenega K 2.—, boljšoga K 2 40, pol belelega prima K 2 80 belelega K 4.—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7.—, 8.— in 9.—. Sivoga puha K 6.—, 7.—, belelega finega K 10.—, prsnega puha K 12.— od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega modrega ali belega inlat (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in tromeznim postelnim perjem K 10.—, s pol puhom K 20.—, s puham perjem K 24.— Posamezne pernice K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—. Posamezno vzglavnico K 5.—, 5 50, 4.—. Pernice 200 krat 140 cm velike K 15.—, 15 50, 18.—, 20.—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4 50, 5.—, 5 20. Spod. pernice iz najboljš. gradla za postelje 180x110 cm velike K 15.— in 15.—, razpošilja proti povzetju ali naprej vplačilu

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les. Nikak riziko, ker se zamujava dovolj ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastonj. 117

Svetujemo Vam revmatične, protinske bolezni, bodljaje, bolezni v križu in bolezni v členku ne zanemarjati. Tucat za poskušajo Feller-jevega fluida z znamko »Elsafluid« stane samo 5 K. Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z znamko »Elsa-kroglice«, šest škatljic franko 4 K. Dobi se od E. V. Feller v Stubici, Elsatrg štev. 16 (Hrvaško).

Izjava.

Podpisana se iskreno zahvaljujem »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«, za nakazanih 700 K, vsled požara dne 23. decembra 1911. Obenem pa jo priporočam vsakemu najtopleje kot edino domačo zavarovalnico. Svoji k svojim!

Novaki, 28. januarja 1912.

Marija Bevk.

432

Kralj Salko
Technicum-Halmichen
Stroj, in električni, meh., točilni, poslovalni
in vsi drugi stroji
in vsi drugi stroji

8 HP lokomobila na bencin,
4 HP motor na bencin,
5 HP motor na surovo olje,

vse malo rabljeno, jamstvo za dober tek, se čeno prodajo. Pisarna vprašanja pod »Preiswert« F 217 na anononno pisar o WIENREICH, Gradec. 410

Zasluzek!

2-4 K na dan in stalno s prevzetjem lahke piestenine doma. Edino moji stroji za hitro plenicenje »Patenthebel« ima izkušene in iskrene delavce, pieste za nesljivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastojni. Oddajnost strojne in Trški mail. Pisn. garanc. t. ajn službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastonj! P. d. čije za pospeševanje domačega delca, irgov. soda protikol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nellenkassc 159

Proda se iz proste roke lepa, nova, z opeko zidana hiša št. 74 v Gornj. Logatecu

tik državne ceste, oddaljena 3 minute od farne cerkve. Hiša obstoji iz treh sob in frčade, kleti, hleva za tri goveda; vodovod je v kuhinji in v hlevu. Cena se izve pri lastniku istotam. 435

Na deželi, tik državne ceste, blizu centra sodnega okraja, se išče

krojač ali urar

ki bi prevzel vodstvo filijalke, t. j. gostilno in trgovino. Obenem bi lahko izvrševal za svoj račun svojo obrt. Trgovina in gostilna se odda proti proviziji. Stanovanje prosto. Kavcija od K 2000— bodisi v gotovini ali s hranilno knjižico ali proti menici z dobrim girantom je potrebna. Cel sodni okraj nima urarja in dobrega krojača. Ponudbe tvrdki Jenko, Podgrad-Istra.

Najboljša in najcenejša postržba za drogerije, kemikalije, medicinska zelišča, tudi po Kneippa, ribje olje, tonične predmete, fotografirane aparate in potrebščine, sredstva za desinfekcijo. Velika zaloga najfinejšega konjaka in ruma. 3726

Oblastveno koncesirana oddaja strupov.

Za živinorejce: posebno pripravljive: grenka sol, dvojna sol, soliter, eocjan, kolmoč, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc,
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetja, korenine, semena, skorje itd. Ceniki zastojni.

Malo posestvo se kupi

na Kranjskem ali Štajerskem. Cena do 10000 K. Naslov kupeca pove uprava lista pod »433«. 434

2 čevljarska stroja in vsi pripravo za čevljarsko obrt vse v dobrem stanu proda Marija Starman, Vaše 13, p. Medvode. 393

Krojaški vajenec

se sprejme takoj pri Oroslavu Slapar, krojašk. mojstru, Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 13. 430

Učenca

za pekovsko obrt sprejme takoj Mihael Černe, pekovski mojster na Jesenicah. 282

Hrastove deske po 3 cm debele poljubne dolžine in širjave kupuje proti takojšnjemu plačilu Ivan Šiška, parketna tovarna, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. 217 6-1

Enega ali dva vajenca in enega pomočnika

za mesarsko obrt sprejme takoj Jan. Košenina, mesar, Kolodvorska ulica.

Proda se 250 metrskih stotov 419

dobrega sena

Poizve se pri hranilnici v Višnji gori.

Le pri vporabi od leta 1886 sijajno polivaljenega, z znamko

„Seehund“ čevlji

gumitrani masti za čevlje postanejo zakonito zajamčene 2633

sepremočni, zelo trpežni, mehki in sposobni za tečenje. Izborna tudi za preproge za vozove, konjsko opravo, gumina jermena itd. — Dobi se povsod v škaflijah po 50 vin. in večjih posodah kjer ne, pri samozastopstvu J. Lorenz & Co., Heb na Češkem in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško. — Sodba se glasi: Prosim, pošljite mi 5 kg „gumitrani“-masti. S prejšnjo pošiljnitvijo sem bil zelo zadovoljen. Schön.mde, 14. septembra 1908. K. Schürer, kmet.

Vaša dolžnost

je da ostanete vi sami zase, za svojo rodbino in svoj poklic zdravi, zato odstranite takoj v začetku vsak najmanjši kašelj, nahod itd. takoj z zdravniško priporočenim in okusnim sredstvom 9

Thymomel Scillae.

Tudi pri oslovskem kašlju ga rabimo z najboljšim uspehom.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRÄGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2.20. Po pošti franko proti naprej pošiljlati K 2.90. 3 steklenice proti naprej pošiljlati 7 K. 10 steklenice proti naprej pošiljlati 20 K.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

- Dobiva se v vseh lekarnah - V Ljubljani: Rihard Šušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač

Srečke v krist, Slov. Straži

Glavni dobiček turskih srečk pri žrebanju dne 1. aprila 400.000 frankov. Vsaka srečka mora biti izžrebana, najmanjši dobiček znaša 230 K. Turske srečke na mesečne obroke po 4 K 75 vin., še tri druge dobre srečke zraven z glavnimi dobitki skupaj čez milijona kron vsako leto na mesečne obroke po 6 K 25 vin. Pojasnila daje, naročila sprejema g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Jako ugoden nakup!

Lepo posestvo z veliko, prostorno hišo, kjer je bila dolgo let trgovina in gostilna, občutno gospodarsko poslojpe, z veliko vinoto kletjo, dva velika domača vrta, 6 orolov prvovrstnega zemljišča, blizu postaje Poljčane, Spodnja Štajersko, s pod ugodnimi takoj naprodaj. Potrebne gotovine kupninski pogoji. c-8000 K, drugo lahko ostane vključeno v hranilnici. Naslov pri upravnistvu lista pod štev. 405. 405

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke zadnje mode razpošiljalna najcenejše Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 305. Vzorci na zahtevo pošt. prosto.

20 let krmila za 1 prašiča

se doseže z nasadom 200 sadik havkaške Comfrey-kamilno rastline na samo 30m² zemlje. Brez vsake gojitve dobavljajo skozi 20 let vsako leto 6 žetev zdrave, zelene piče, ki jo žre vsaka živina, posebno prasici (do 2000 stotov na hektar) in razvitija se bogat donos nežnih sočnatih krmilnih korenin ki je skoraj enakovreden repni žetvi. — Nekdo naših odjemalcev je cenil po analizi »Reichsverb.« nemških mlekarjev redilno vrednost svoje Comfrey žetve 900 mark za mernik. Gas sajenja februar do maja. Dobavimo z natančnim popisom o sajenju 200 Comfrey-sadik za K 5.—, 1000 kosov K 12.—, daje Comfrey-glavo, hitreje rastočo in praje dozorevajočo 500 kosov K 15.—, 100 kosov K 5.—. (Zadnje leto se je odposlalo okoli 3 milijone sadik — Hrustovini cenik o semenih in sadikah brezplačno. Stovarna priznanja. WOELFURT & CO., EREURT 5 (Nemčija).

Vsaka mati

se mora razveseliti, da imajo močnate jedila, kakor štruklji, emoki, peciva, torte, narastki, pudingi, kipniki, krofi, krpice, buhtelni, krivci, rezanci, omleti, palačinke, vlivanci, rogljički, žličniki, štruce itd. v mnogih slučajih posebno za otroke prednost pred mesnimi ali sestavljenimi jedili, ako so pripravljena z dodatkom

dr. Oetker-jevega pecilnega praška

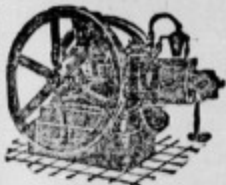
2713 po 12 vinarjev

kajti le tedaj so ne samo redilna, ampak tudi lahko prebavna, česar se zopet posebno pri otrocih ne more precentiti. Napravite torej za Vaše otroke mnogo takih močnatih jedi z dr. Oetker-jevim pecilnim praškom, ki se dobi povsod z več milijoni preizkušenimi predpisi.

ZDRAV, REDILEN, POCENI.

CLIMAX motorji na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX. 6.

Heiligenstädterstr. 8. 1/2.
Kajstarejn specialna tovarna montažo za dvotaktno motorje na surovo olje.

KHC **POPOFF**
najboljši
čaj na svetu.

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje

1 kg sivoga, dobrega akubljene-
nega 2 K; boljsega 2 K 40;
primo polbolega 2 K 80; be-
lega 4 K; belega puha 5 K 11;
1 kg izredno finega, anežno-
belega, akubljenega 6 K 40,
8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K;
belega puha 10 K; najfinejši
prani 12 K. — Pri 5 k
se pošlje franko

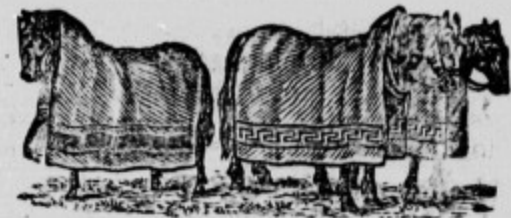
Dovršene napolnjene postelje

z zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega
vanking-blača, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka 2 2 bla-
zisana, vsaka 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena
z novim, sivim, zelo trpežnim, pulisnim posteljnim perjem
6 K; s polpuhom 2 K; s puhom 2 K; posamezne pernice 10 K,
2 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 24 cm
dolge, 14 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 8, 21 K; blazine
10 cm dolge, 10 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje per-
nice iz močnega, pasastega gradla 120 cm dolge, 116 cm
široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilje proti povzetju od K 12
višje franko. Zameza dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.
Cenik zastoj in franko. 2810

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71. Cesko.

Zapomnite si, 3411

da je slast podlaga dobre prebave, slast do jedi torej naj-
važnejši pogoj zdravega življenja. Vsak, ki mu je na tem
lež čez, da ostane živečec zdrav in da dobro prebavlja, naj
poskuša i že več desetletij izrekušene Brady-jevo želodčno
kapijico, prej Marijačevo želodno kapijico imenovane,
katere so že davnaj priznane kot najzanesljivejše domače
sredstvo proti vsem želodčnim težavam za otroke in odr-
asle. Dobi se po 90 vinarjev v steklenici in po K 1.60
dvojna steklenica. Kjer se ne dobi, pošlje i pelovatelj
O. Brady, Dunaj I., Fiselmarkt 2 482 pošlino pros o na
dom 6 steklenic za K 5.80 ali 5 dvojn. steklen. za K 5.80.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos
zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

voiaških kočev za konje

za ceno le K 4.40 komad in K 8.60 za par
(6 parov franko na dom) naravnost na lasnike konj.
Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot
kožuovina, temnosivi, okoli 150 200 cm veliki,
torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno
pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju
ali če se denar pošlje naprej, naj se pošlje na
STEINER-jevo komisijsko razpošiljalnico
združenih tovarn za kočev

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugaja-
joče se zavežem vrniti naprej poslani denar.
Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od
kobilarne v Radavcu, Komoranu in Brody-ju župnika
Kolarja Tutz-u dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu,
posestnika Weidbergerja Ilosva, Grünwalda, Zor-
kovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobro-
stany, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Manken-
dorf, Sdienka Gerisdorf, lastnika umetnega mlina,
Fohringerja in dr. 2855

popolne obleke 364

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K. in
sicer: 1 moderna obleka iz ralevine ali listra, 1 prak-
tična obleka za hišna opravila in 1 krasna polčna
obleka. Ostali ostanki se lahko porabi za predpas-
nike, bluze itd.

popolnih srajc 364

vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumburški ostanki
tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so
pripravni za najboljše opreme

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.
Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franko.
Vzorci se morajo vrniti.

Ivan Seunig, Ljubljana, Stari trg 7

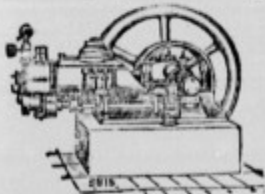
priporoča svojo največjo zalogo 313

usnja in čevljarских potrebščin.

Langen & Wolf

DUNAJ X, Laxenburgerstrasse 53 I.
Zastojnik Gabriel Brinšek,
Ljubljana, Bleiweisova c. 16

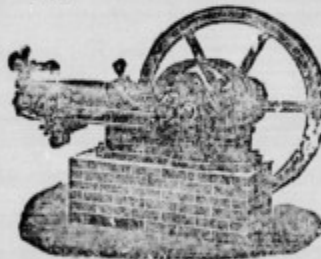
Original „OTTO“ motorji
na bencin, benzol, petrolin,
surovo olje, sesalni plin.

2715

Bencin lokomobili s ali brez strehe
Stroji za obdelavanje lesa.
Kompletna naprava za žago
in mizarske delavnice. Na-
prava ledenice in hladilnice.
Obisk inženirjev, nabava proračunov,
prospekti 526, A. B. Z. brezplačno.

158

Motorji. Motorji na surovo olje
in z močnim pritiskom
od 16 do 20 HP.

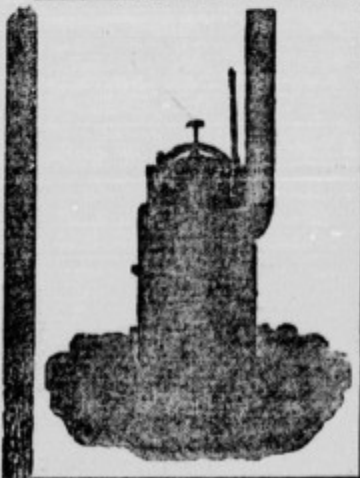
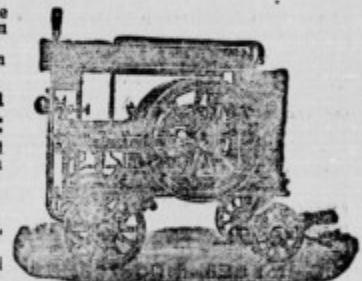
Obratni stroški 1—1 1/2 vinarja na uro za
konjsko silo.

Ležeči ali stoječi motorji na
: bencin, petrolin ali bencol :
od 1—50 HP, kekor tudi lokomobili od
3—20 HP. Obratni stroški 5—6 vinarjev na
uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI

Dunaj, III., Pau usgasse 3. — Budapešta,
VI., Váci-körut 57.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski
odjemalcev zastoj.

ALFA 2522

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz
kovanega železa in železne pločevine.

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponar-
redbami iz litega železa!

Zahtevajte cenikel!

Dopisuje se slovensko!

Delniška družba **Alfa Separator** Dunaj XII. 3.

10.000 kron nagrade golobradcem in plešastim.

Pristni danski „Mos-balzam“ je provzročil, da je zrasta brada in lasje tekem 9 dni. Mladi in stari, gospodje in gospe uporabljajo „Mos-balzam“, da jim raste brada, obrvi in lasje, ker je znanstveno dokazano, da je „Mos-balzam“ edino sredstvo moderne znanosti, katero tekem 5 do 14 dni vsled vplivanja na brbončice provzroči, da prično lasje takoj rasti. Neškodljivost je zajamčena.

— 10.000 kron v gotovini —

plačamo golobradcu ali plešastemu ali imajočemu redko lasovje, ki je brezuspešno uporabljal „Mos-balzam“ šest tednov. Naša vrhka je edina, ki da tako jamstvo. Zdravniški opisi in priporočila. Svarimo nujno pred ponarejanji. — Poizkus z Vašim „Mos-balzamom“ se je obnesel. Tekom 8 dni se je že pokazala rasti las, in v zvezi temu, da so bili svetli in mehki, so bili dovolj trdni. Tekom 2 tednov se je razvila naravna boja brade in sedaj je

bil viden učinek Vašega balz. I. C., dr. Twerg, Kodanj. — Podpisana priporočam uporabo pristnega neprekosljivega danskega „Mos-balzama“ vsakomur, kdor želi, da mu zrastejo novi lasje. Izpadali so mi lasje, da so nastala gola mesta: po 3 tedenski uporabi „Mos-balzama“ so pričeli lasje rasti, postajali so gosti in težki. Gspdc. M. C. Andersen, Nj. Vesterande 5, Kodanj. — 1 zavoj „Mos“ velja 10 K. — Diskr. pošiljanje proti prejelci ali povzetju. Naroča se pri največji spec. trgovini na svetu: **MOS-MAGASINET, Kopenhagen B. 1318, Dänemark.** (Dopolnice frankirati z 10 vin. znamkami, pisma s 25 vin.) 3-5

Izjavljam,

da je potrebno v vsakem gospodinjstvu zanesljivo razkuževalno sredstvo. Za čiščenje ran, turov, za odvrnitev infekcijskih bolezni, v svrhu desinficiranja ob bolniških posteljah ter preprečenja slabega duha ter potenja nog je steklenica

Lysoforma

kot desinfekcijsko sredstvo priznано najboljšo. Dobiva se z vporabnim navodilom v vsaki lekarni in drožeriji po 8 v izvirnih steklenicah. Lysoform toaletno milo 1 K komad. 206 52-1

Velik uspeh

ima vsako krojaško podjetje z lepo opremljeno, bogato sortirano in zelo priljubljen **ZBIRKO sukarnar** 346

LUŽNÝ & TRLIČA

Brno

Zahtevajte takoj doposlatve zbirke zastonj in franko. — Vse potrebščine za krojače. Ostanke po izredno nizkih cenah.

Svoji k svojim! Za naše odre!

Diletantje pozor!

Veliko zalogo **lasulj** lastnega izdelka iz pristnih las od K 5 — višje, za posojilo po K — 70 višje; raznih lepotic, mastiksa, krep, brade in drugih potrebščin za **predstave**; nadalje **kite za dame** iz pravih (domačih) las od K 5 — višje, kakor sploh vse izdelke iz las izgotavlja v najkrajšem času ter se priporoča

JOSIP HOLÝ, brivec in dipl. lasuljar
v Brežicah ob Savi

odlikovan z zlato svetinjo na Dunaju in v Pragi.

Cene zmerne!

Postrežba solidna in točna!

Domač gorski tkalec sem,

in pošiljam razno blago

40 do 50 metrov za ceno K 18 do 22

po povzetju, zajamčeno pravih barv, brez hib

KANAFASA	TKAN. BARHENTA
PLATNA	OKSFORDA
KRISETA	BRISAČ
PELENA	FLANELE

za krila **CEPIRA** za bluže

1 tucat težkih, čisto vojenih brisač, 110 cm dolg, 60 cm šir. K 7, sedaj K 6,5.

Vse z o močno iz elano, zelo kršno, trpežno, pošilja

Fr. Maršik, domači tkalec Čes. Černi pri Nachodu Češko. 119

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Lenarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavica K 608.996 84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

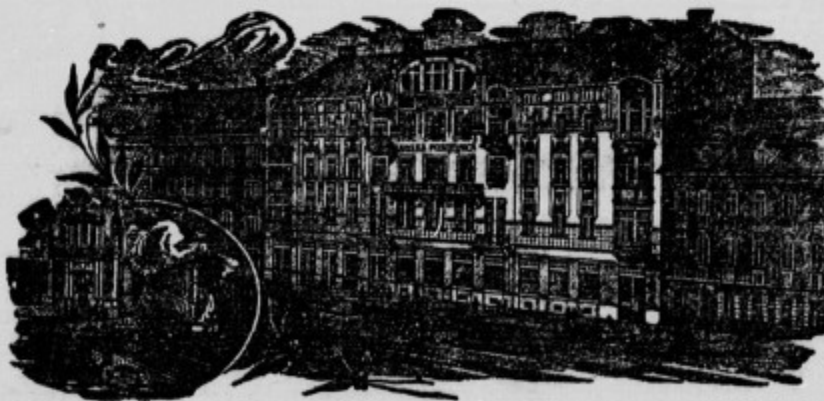
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih 4-50 kron na leto.**

Za nalaganje po pošti so poštno - hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih združnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobl, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Slibar, župnik na Rudniku.

Anton Bonaventura,

po božji in apostolskega sedeža milosti knezoškof ljubljanski,

vsem vernikom mir in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Svet se nagloma zbira samo v dveh nasprotnih taborih s popolnoma jasnimi nameni. Na bojni zastavi enega tabora je z zlatimi črkami zapisano: „Za božje kraljestvo!“ Na bojni zastavi drugega tabora je pa s krvavimi znaki začrtano: „Zoper božje kraljestvo!“

Boj se pa suče prav posebno okoli največje in najbolj sladke skrivnosti sv. vere, namreč okoli tabernaklja, kjer prebiva skrivnostno naš Gospod in Bog pod podobo kruha. Prvi tabor ljubi navdušeno sveto Rešnje Telo, drugi tabor pa ga sovraži in z vso silo izpodbija vero vanj.

Kolikor pa narašča nevera in sovražnost, toliko bolj očitno in vsestransko se pojavlja tudi vera in ljubezen. Da, sedaj vidimo dogodke, kakršnih zgodovina še ne pozna. Na katere dogodke pa mislim?

Mislím na svetovne shode po največjih mestih sveta v javno počestčenje presv. Rešnjega Telesa. Naj omenim shod v Londonu l. 1908., v Kolinu 1909, v Montrealu 1910, v Madridu 1911. Na vseh teh shodih so se v ogromnem številu zbrali verniki iz vseh delov sveta, vsacega stanu in poklica, obojnega spola in vsake starosti. Zbrali so se kardinali, škofje in duhovniki; zbrali knezi, grofi, trgovci, obrtniki, kmetje, delavci; zbrali največji učenjaki in najbolj preprosti verniki; zbrali bogatini in siromaki. Vsi, prav vsi so se čutili kot ena velika družina, ki slavi in povečuje svojega Boga in Odrešenika, brani Njegove pravice in izpričuje neomahljivo vero Vanj, skritega v Zakramentu.

In tak svetovni shod v počestčenje presvetega Rešnjega Telesa se bo letos priredil prvič v Avstriji, in sicer na mogočnem Dunaju, v prestolnici naših Habsburžanov, ki so od prvega početka, namreč od cesarja Rudolfa sem, prav posebno častili presv. Rešnje Telo.

Dunajčani so to veselo in za vso Avstrijo pomenljivo novico sprejeli s posebnim veseljem, da, s svetim navdušenjem. Koj so začeli priprave za sestanek, ki bo od 12. do 15. septembra. Slavni naš vladar, ki se odlikuje v veri, ljubezni in čestčenju do sv. Rešnjega Telesa, je iz srca rad prevzel vrhovno pokroviteljstvo in se bo shoda z vsem dvorom udeležil.

Povabljeni smo pa za one dni na Dunaj vsi narodi avstrijski, tudi mi Slovenci. Imeli bomo svojo cerkev za sv. maše, za svoje posebne shode in govore v slovenskem jeziku, sestavili bomo pri skupnih shodih in

pri očitni procesiji z Najsvetejšim svojo skupino, pa bomo mogli nastopiti v narodni noši. Udeležili se bomo shoda mnogoštevilno iz vseh škofij, kjer prebivamo Slovenci. Dunajčani nam bodo poskrbeli brezplačna stanovanja in pa posebne vlake po znižani ceni. Shod v počestčenje sv. Rešnjega Telesa bo torej važen za vso Avstrijo.

Škofje zbrani na Dunaju meseca novembra smo med drugimi stvarmi sklenili, naj bo leto 1912. za vso Avstrijo evharistično leto, namreč leto v posebno počestčenje presv. Rešnjega Telesa. Odpustkov, ki bodo podeljeni udeležnikom sestanka na Dunaju, se bote od 12. do 15. septembra lahko udeležili tudi doma, ako bote izpolnili to, kar se Vam bo pravočasno oznanilo.

Sklenili smo pa tudi, da bomo v svojih pastirskih listih govorili letos o presv. Rešnjem Telesu ter Vas vzbujali, da tudi Vi v l. 1912. pospešujete vse, kar je v zvezi s to pregloboko skrivnostjo naše sv. vere. Da Vas za to navdušim, naj Vam v prvem letošnjem, Vam vsem namenjenem pastirskem listu izpregovorim o Gospodu Jezusu, ki med nami prebiva, pa Ga premnogi žalijo in zaničujejo, in smo zato mi dolžni, Ga še bolj ljubiti in povelečevati.

I.

Gospod med nami.

Pred 19 stoletji je prišel na svet Sin živega Boga, nase je vzel našo človeško naravo in jo je z božjo naravo združil v eno božjo osebo. Hodil je po Sveti Deželi, nevedne je poučeval, tožne je tolažil, bolnike je čudežno ozdravljaj, z globokimi nauki, s svetim življenjem, s čudeži in prerokbami je dokazal, da je res obljubljeni Odrešenik, pravi božji Sin. Umrl je sicer za ves rod človeški in šel nazaj k Očetu v nebesa; toda ni nas zapustil sirot; ostal je med nami in prebiva med nami, da nam deli raznih dobrot in potrebnih moči, potrebnih za življenje in primernih naši časni in večni sreči.

1. Vera v Gospoda.

Prepričani smo, da je Gospod Jezus zares Sin božji. Nismo še tako nesrečni, da v Jezusa ne bi več verovali. Saj je vendar zgodovinsko resnično, da je pred 19 stoletji Jezus na zemlji živel, da se je kot pravega

Boga dokazal z vsem življenjem in delovanjem, posebno z vstajenjem od mrtvih. Mi to dobro vemo in znamo; mnogi pa tega vedeti nočejo in se trudijo dokazati, da bi jim ne bilo treba verovati. Sirote, hočejo biti neverni, pa jim je vsaka še tako drzovita, nezmisljena in nedokazana trditev zadostna, da vkljub nemiru srca, vkljub notranji negotovosti ostanejo v neveri.

Pa pustimo te nesrečne sirote! V duhu pogledjmo na zadnjo večerjo, ki jo je imel Gospod s svojimi učenci. Pogledjte Ga, kako mu žari lice, kako se mu iskre oči, kako je nekako zamaknjen, pa vzame kruh v svoje roke in reče: „Vzemite in jejte, to je moje telo.“ Potem vzame kelih z vinom in reče: „Vzemite in pijte, to je moja kri; to storite v moj spomin.“

Tako je govoril vsemogočni Bog: zato se je tudi zgodilo, kar je rekel: kruh se je izpremenil v Njegovo Telo, vino v Njegovo Kri in apostoli so dobili nalog in pravico, da delajo, kar je naredil On, da torej izpreminjajo kruh v Jezusovo Telo in vino v Njegovo Kri. Ti čudeži se sedaj gode na naših altarih po vsem svetu, kjerkoli so nasledniki apostolov in po volji božji dediči vseh njim od Boga za vernike podeljenih moči. Gode se ti čudeži vsak dan; na tisoč in tisoč altarih postane pod podobama kruha in vina pričujoč sam Jezus Kristus po svoji božji in človeški naravi.

Kako je to mogoče? Naš omejeni razum tega razumeti ne more. Toda eno vemo: to je delo Boga nezmernega, neskončnega; On dela vedno kot Bog, pa ni čuda, da mi Njegovih del razumeti ne moremo; ko bi jih mogli obseči in razumeti, bi ne bila dela božja; za edajoči se svoje omejenosti in slabosti pademo na kolena pred neizmernim, neskončnim, vsemogočnim Bogom in zakličemo: verujem, verujem vse, kar si Ti razodel!

2. Gospodove dobrote.

To nerazumljivo skrivnost božje vsemogočne ljubezni prav lahko in prav radi verujemo, ne le zato, ker bi bilo nespametno dvomiti o tem, kar govori Bog, ampak tudi zato, ker nam B g po tej čudežni skrivnosti deli toliko neprecenljivih dobrot.

Ako le nekoliko pomislimo, kaj je Bog za nas storil, in ako prav posebno čudež svetega Rešnjega Telesa preudarjamo, se nam začne vsaj nekoliko dozdevati, koliko vredna je naša duša, kako pomembno vse naše življenje in kaj mora biti večnost. O, Bog v jaslicah, Bog na križu, Bog v tabernaklju radi naše duše, radi naše večne blaženosti! O, ako taka neskončna dela izvršuje Bog radi nas, kolike cene, kake pomembe mora biti naša duša in naša večnost!

Kaj ne, dani se nam, da v tej skrivnosti razumemo sami sebe: in vendar storimo marsikaj, o čemer vemo, da škoduje naši duši in naši večnosti. Moj kristjan, ali nisi Ti Boga razžalil in Ga še žališ in to z grozno hudobnimi deli? O pogledj v svoje srce, pogledj v svojo družino, pogledj po vasi, po občini, po deželi, po svetu: koliko upora proti Bogu, koliko grehov! Kako drzno se žali Bog, izziva Njegova pravica! Kako se povsod razlega divji krik: Kdo je, ki bo nam zapovedoval; kdo je tisti Bog, ki naj mu bom pokoren, ne poznam Ga! Grozno! Toda čuj med tem besnim krikom mili glas Tvojega Jezusa na naših altarih, ki

kliče: „Oče, prizanesi! Oče, odpusti! Glej moje krvave rane, glej mojo sveto Kri, glej mojo smrt: naj bo to prebridko moje trpljenje sprava za njihove razžalitve, zadostilo za njihove dolgove, namesto njih in za nje trpim: zato Oče, usmili se jih, prizanesi jim, odloži zaslužno kazen in daj jim milost spoznanja, kesanja, izpreobrnitve.“ Ta pretresljivi glas Oče sliši in usliši, pa nam prizanaša, da bi se spametovali, izpreobrnilili in izveličali.

Na zemlji je toliko solza, toliko obupovanja, in sicer povsod, po mestih in vaseh, v bogatih palačah in v skromnih hišicah. Oh, koliko je boleznih, koliko pomanjkanja, koliko krvavih žuljev, koliko dušnih bridkosti, koliko strasti in sovrašiva! Tolažbe iščemo, potrebujemo je, da ne omagamo. Kje jo bomo dobili? Pri ljudeh, v opojni čaši vina in žganja, v omotnih veseljah in zabavah, v nečistem naslajevanju? Kdor išče tolažbe in dušnega miru na tej poti, ga ne dobi, ampak nemir, nepokoj, bridkost, obupnost raste. Toda čuj zopet glas iz tabernaklja: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil; vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker jaz sem krotak in ponižen, in bote pokoj našli svojim dušam.“ K tabernaklju nas vabi sv. apostol Pavel rekoč: „Nimamo velikega duhovna, kateri bi ne mogel usmiljenja imeti z našimi slabostmi, ampak izkušane enako nam v vseh rečeh razen greha; stopimo torej z zaupanjem k sedežu milosti, da dosežemo usmiljenje in najdemo milost ob času potrebne pomoči.“ Da, gospod z nami čuti, smilimo se mu, ker pozna iz lastne izkušnje, kaj so dušne bolečine. Že to sočutje nas potolaži, kaj pa še le razsvetljenje v duši, da izpoznamo korist, celo potrebo raznih bolečin in bridkosti, kaj pa še le notranji pogum, ki nam ga milostno podeli, da križe nosimo pogumno, srčno, mirno, zadovoljno, celo veselo in kaj še le pomoč, s katero nam bridkosti olajšuje, zmanjšuje, odjema. Kristjan, stopi pred tabernakelj in izkusil bos vse to!

Kako nam je potrebna medsebojna ljubezen, kako zmernost in treznost, kako sramežljivost in čistost, kako ponižnost in zatajevanje! Pa kje se bomo teh čednosti najbolj lahko naučili, kje izpoznali njihovo lepoto, njihovo blažilno moč? Kje? pred tabernakljem! Saj prebiva v njem v največji ponižnosti in skritosti veličanstveni Bog, ki je hodeč po zemlji v človeški podobi ljubil čistost, ljubil treznost in zmernost, zatajevanje in poniževanje, pa tudi sedaj iste čednosti ljubi iz globočine Svojega Srca. Zato pa tudi isto ljubezen vnema v srcu vseh, ki hite pred Njega v tabernaklju, pa Ga prosijo. Hodi pred tabernakelj, prosi za imenovane čednosti, potoži težave in izkušnje proti njim in čutil boš neko novo luč v srcu, nov pogum, novo ljubezen, pa boš odšel od tabernaklja ves srečen in navdušen.

Le še eno važno zadevo pogledjmo, ki nam je tako potrebna, pa se je le pred tabernakljem naučimo! Kaj pa? Pomisli, da zemlja ni tvoja prava domovina, ampak le kraj poizkušnje, da si veselo in blaženo prebivanje v pravi domovini po smrti v večnosti zaslužiš. In tvoje življenje je le toliko vredno, kolikor storiš in zaslužiš za večnost. Visok stan, častna opravila, slavna dejanja, hvala celega sveta prav nič ne velja, ako ne zaleže za večnost. Ali ni res, kar trdi Modri rekoč: „Utrudili

smo se na potu hudobije in pogubljenja, hodili smo po težavnih potih, za pot Gospodovo pa nismo vedeli. Kaj nam je pomagala prevzetnost, ali bahanje z blagom, kaj nam je prineslo? Vse to je prešlo, kakor senca... ali kakor ptica, ki po zraku leti in ne najde se znamenja njene poti... ali kakor pušica izstreljena, ko razdeljen zrak zopet skupaj šine, da se ne zna, kje je letela: tako smo tudi mi bili rojeni in kmalu jenjali biti, in ne moremo pokazati nobenega znamenja svoje čednosti, temveč v svoji hudobiji smo poginili.“¹ Torej vse nič ne velja, ako ni namenjeno za večnost. Če si pa ti tudi nizkega stanu, se trudiš in mučiš noč in dan, pa za to nihče ne ve, ali te morda prezirajo, zaničujejo, toda vse na večnost obračaš, iz božjih rok prejemaš, Bogu daruješ, oh koliko je tvoje življenje vredno! Da, toliko kolikor sama večnost! Čuj zopet besede Modrega, ki pravi: „Sodni dan bodo pravični stali z veliko srčnostjo pred onimi, ki so jih stiskali... in ko bodo sami pri sebi rekli...: ti so, ki smo jih imeli nekaj v smeh... glej, kako so sedaj šteti med otroke božje in je njih delež med svetniki!“² Pa, kje se mi naučimo svoje življenje tako uravnati? Hiti k tabernaklju, tam najdeš luči in pouka! Ali ni Gospod tam poponoma skrit, navidezno prav nič ne dela, vse okoli Njega se zdí mrtvo in zapuščeno. Toda Gospod ne miruje, ampak dela nevidno noč in dan. Nepretrgoma opravlja najvišja dela, saj živi le za čast božjo in za izveličanje neumrljivih duš. Sam nase ne misli, Sabe pozablja, le voljo Očetovo izpolnjuje. Čuj, kaj pravi: „Jaz ne iščem svoje časti. Jaz vedno to delam, kar je Očetu dopadljivo. Moja hrana je, da storim voljo tega, ki me je poslal in da dopolnim njegovo delo.“ Glej, tukaj se naučiš delati tako, da ti kaj za večnost zaleže, namreč izpoljevati voljo božjo dobro vedoč, da le tako služiš Bogu in moreš od Njega pričakovati plačilo: tukaj se naučiš zdihovati: „naj bo volja božja“, tukaj se naučiš svoja še tako neznatna dela združevati z nameni Jezusa, skritega v tabernaklju govoreč: „O presladko Srce Jezusovo, molitve, dela in trpljenja današnjega dneva darujem Tebi na Tvoje svete namene.“ Ako se v tej šoli pred tabernakljem naučiš tako živeti, tako moliti, tako delati in trpeti, koliko je tvoje življenje vredno, koliko zaleže za večnost!

3. Pomoč od Gospoda.

Kaj ne, kako velike dobrote dobivamo od Gospoda v tabernaklju. Toda te dobrote bi ne bile dovršene, ko bi nam Gospod ne dodajal še posebne notranje pomoči za tako vzvišeno življenje, kakor se ga naučimo v svetlobi, ki nam prihaja iz tabernaklja. Saj vidimo v naravi in pa tudi v nas samih, da vsako življenje propada, ako se mu ne dodajajo vedno nove moči.

Ker so Gospodova dela dovršena, ne pa pomanjkljiva, moremo take notranje pomoči od Njega zagotovo pričakovati. In zares! Gospod je vse naše pričakovanje daleč prekosil. Da dušno življenje ne opeša, marveč se vedno z nova krepča in bujneje razvija, daje nam moči s posebno hrano, ki nam jo pripravlja vsak dan na naših altarjih. In kaj je ta hrana? Čujmo in strmimo! Njegovo Telo in Njegova Kri, Njegova božja in človeška narava, On sam ves in cel pod podobama kruha in vina. Saj je On sam rekel: „Jaz sem živi kruh, ki sem

z nebes prišel, ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ma večno življenje. Resnično, resnično Vam povem, ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, in pili Njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača.“

Besede so popolnoma jasne. Mi strmimo in se čudimo; toda nočemo biti podobni Judom in mnogim učencem, ki so radi teh besedi Jezusa zapustili in niso več hodili z Njim. Ne, mi vidimo v teh besedah neizmerno, zares božjo ljubezen Gospodovo, pa jim podvržemo srce in um govoreči z apostolom Petrom: „Gospod... besede večnega življenja imaš; in mi smo verovali in spoznali, da si Kristus, Sin božji.“

Verujemo in sicer prav radi verujemo; saj vemo, kam ljubezen koprni, namreč po tesnem združenju in tudi vemo, da Jezus deluje kot neizmerni, neskončni, vsemogočni Bog, torej izvršuje dela neskončna, brezkraina, neizmerna, našemu omejenemu razumu nerazumljiva. Od tod se pa tudi lahko razlaga, da je Njegova vsemogočna ljubezen omogočila tako združitev, kakor naravno ni mogoča. On sam prihaja v srca naša skrit pod podobo kruha, da nam naše notranje, dušno življenje ohrani, okreпча in razvija do popolnosti.

Slabi smo. Premoti nas svet, da pozabimo na večnost in na vrednost svoje duše, premagajo nas strasti, da pademo in grešimo, tarejo nas bridkosti in težave, pa obupujemo, zadržuje nas naša slabost, pa ne moremo nle napredovati, ampak še obstati ne v najbolj potrebnih čednostih, preslepi nas sebičnost, pa iščemo sebe, ne pa Boga v Njegovi službi.

Gospod je to videl; sklenil je pomagati nam in je prišel z nebes na zemljo, za nas v spravo za naše grehe je na križu umrl in za hrano našega dušnega življenja se je zaprl in skril v tabernaklju, iz katerega sam osebno prihaja v naša srca, da nas osebno razsvetljuje in krepi. Zato je pa tudi med nami v podobi kruha, v podobi hrane.

Kar je torej hrana našemu telesnemu življenju, to je sv. Rešnje Telo našemu dušnemu življenju. Hrana telesno življenje vzdržuje, razvija, nadopolnjuje in daje uživana tudi neko naslajevanje. Enako deluje sv. Rešnje Telo na naše dušno življenje: vzdržuje ga, da ne propade in ne zamre, razvija ga, da moremo vedno bolj zvesto Bogu služiti, popravlja ga, ako v vsakdanjih bojih kaj opeša in tudi neko zadovoljnost, nekaj mir, včasih kar naravnost izredno sladkost duši podeljuje.

Se ve, da bo dušna hrana imela te učinke, se mora pogostokrat uživati. Vsaj bi tudi telesne moči propadale, ako bi se uživala telesna hrana le malokdaj. Izkušnja nas uči, kako čednostno žive vsi oni, ki to nebeško hrano uživajo pogostokrat: kako živa je njihova vera, kako stojte visoko nad posvetnimi bogatijami, pa le po večnih hrepene, kako ljubijo Boga in bližnjega, kako so pravični do Boga, do sebe in do bližnjega, kako jih od čednosti ne morejo odvrniti hude težave in oziri na svet, kako jih ne more premamiti razno telesno naslajevanje, kako modro žive, da ne bi izgubili duše, izgubili večnosti. O, kako krasno in srečno življenje! Tega pa ne najdemo pri onih, ki to nebeško hrano uživajo le malokdaj: kako so slabi, vsaka težava jih stare, vsaka naslada premoti, kako so mrzli

do Boga in do bližnjega, kako le sebe iščejo in sicer iščejo le sebi srečo na tem svetu, za večnost pa so malomarni. Kaj ne, kako točno se uresničujejo besede Gospodove, da ne bo imel življenja v sebi, kdor ne bi užival Njegovega Telesa in Njegove Krvi.

Dandanes je za naše dušno življenje izredno mnogo nevarnosti. Vse polno je krivih nauk in nazorov; ponuja se nam vedno novo uživanje, pa nas odvrača od Boga in večnosti; vzbujajo se vse naše strasti in organizirana hudobija se strastno prizadeva odtrgati nas popolnoma od Boga. Mi živimo v okuženem ozračju. Jezus nas hoče rešiti; zato nas po sv. Očetu in po vseh duhovnih pastirjih kliče glasno in vedno bolj pogosto, naj prihajamo k mizi Gospodovi večkrat, pogostokrat, da se nam po sv. Rešnjem Telesu notranje življenje ohranja, popravlja in tako razvija, da mu vetrovi in mrazi našega časa ne bodo mogli škodovati.

Za pogosti pristop k mizi Gospodovi ni potreba nobene posebne priprave, nobene izredne svetosti: kdor ni v smrtnem grehu in ima dober namen, sme pristopiti vsak dan. Da, celo mali otroci se vabijo. Ko se jim um toliko razvije, da morejo sv. Rešnje Telo raziskovati od navadne hrane, že morejo pristopiti, pa se jim bo notranje življenje začeto po sv. krstu ohranilo in utrdilo in okrepilo tako, da mu zbudene strasti v duši in dana pohujšanja od zunaj ne bodo mogla škodovati. O, kako dober in moder in darežljiv je Gospod med nami v naših nevarnih časih!

II.

Gospod zaničevan.

Zares Gospod je med nami. Oh, koliko dobrot prejemo od Njega in kako čudovite pomoči dobivamo od Njega, da bi mogli doseči svoj zadnji namen. In vendar, kdo bi si mislil, da je mogoče! čujte, ta dobri Gospod med nami je zaničevan. Zaničujejo Ga nekatoličani, zaničujejo odpadniki, zaničujejo celo verni katoličani.

1. Nekatoličani.

Gospod je prišel na svet za vse ljudi, za vse narode, ki bodo na zemlji živeli do konca sveta. Dokazi, da je On res učlovečeni Bog so tako razumljivi, da jih more zadostno razumeti najbolj priprast človek. Da je Njegovo življenje sveto, da je Njegov nauk vsem potrebam našega srca izredno primeren, da so se nad Njim izpolnila vsa proročovanja starih časov, da je čudeže delal in po grozni smrti na križu od mrtvih vstal: to vse pač lahko vsakdo razume, pa tudi razvidi dolžnost verovati Vanj in v vse Njegove nauke in dolžnost po teh naukih uravnati vse svoje mišljenje in življenje.

Da bi na vsi ljudje Njegove nauke doznali in spoznali, jih Gospod ni zapisal v knjige, katerih premnogi ne bi znali čitati, ampak jih je izročil učenikom, ki naj jih oznanjajo z živo besedo vsem rodovom primerno njihovi omiki. Zraven je obljubil, da bo ostal pri njih do konca sveta in jim poslal Duha resnice, da se ne bodo mogli zmotiti, ampak bodo vedno in povsod oznanjevali le čisto in zanesljivo resnico.

In zares, apostoli pa njihovi nasledniki, škofje in duhovniki, so odšli in še odhajajo po vsem svetu, da

oznanjajo vsem ljudem Gospoda Jezusa in Njegove nauke. Vsi narodi morejo spoznati resnico in doznati za vse, kar je treba, da dosežejo svoj zadnji namen. Kamorkoli pridejo misijonarji, povsod napravijo kapelico, posvete sveto hostijo, da skrit v njej prebiva Bog med ljudmi, pa naj bo v kateremkoli delu sveta, naj bo v prastarih šumah ali peščenih puščavah; naj bo na mrzlem severu ali na vročem jugu, naj bo med olivkanci ali med divjaki. Tako postopa ljubezen božja.

In narodi? Ogromna večina Gospoda neče sprejeti. Nekateri so Ga sicer sprejeli, toda pozneje zavrgli in sedaj žive brez Njega. Koliko svetišč je bilo v Afriki in v Aziji: sedaj jih je le še neznanen broj; skoraj iz vseh je Gospod moral bežati. Namesto Njega vlada Mohamed, Zaratustra, Konfucij ali Buda, ali kateri drugi začetnikov raznih ver. Vsi so zakleti sovražniki našega Gospoda Jezusa Kristusa.

So pa tudi narodi po Afriki in Aziji, posebno pa po Evropi in Ameriki, ki Kristusa sicer še spoznavajo, ali so ga spoznavali vsaj do sedaj, toda so se odtrgali od Kristusove Cerkve, so zavrgli mnogo Njegovih nauk, nimajo ne duhovnikov, ne svetega Rešnjega Telesa. To, so krivoverci, ki sv. Rešnje Telo naravnost zaničujejo zasmehujejo. Mnogi od njih padajo zmeraj bolj globoko v brezno zmot in še Kristusa samega taje, pa nimajo več sv. krsta in se njihovi rodovi vračajo v staro poganstvo, da, v popolno nevero. Za nje ni več Kristusa, ni več Njegovega odrešenja, za nje je krščanstvo pokopano. Oh, kolika nesreča za narode in kolika bridkost za Gospodovo ljubeče Srce. Kako resnično piše sv. Janez: „Na svetu je bil in svet je po Njem storjen, in svet ga ni spoznal; v svojo lastnino je prišel in Njegovi ga niso sprejeli.“

2. Novi odpadniki.

Smilijo se nam ljudje, ki so sedaj v poganstvu, v neveri ali v krivoveri rojeni, poučeni in vzgojeni. Smilijo se nam, vendar pa, ker so vsaj navadni ljudje, ki ne morejo sami raziskovati resnic, ampak so navezani na svoje učitelje, v nepremagljivi zmoti, se morejo zveličati. Zveličati se pa morejo le, ako so tako razpoloženi, da žele resnico spoznati in bi spoznano koj sprejeli, svoje zmote pa zavrgli; ker v tem slučaju se jim nespoznanje resnice, verska nevednost ne šteje v greh, pa se prištevajo udom in sicer nevidnim udom katoliške Cerkve in bi se kot taki mogli zveličati.

Take tolažbe pa skoraj ne moremo imeti pri novih odpadnikih. Rojeni so v katoliški Cerkvi, vzgojeni v Kristusovem nauku, dobro poznajo cerkveno učiteljstvo, kakor ga je postavil in pooblastil sam naš Gospod in so vendar pogazili svojo vero, pa se s studom odvrnili od Kristusove Cerkve in zavrgli Njega samega. Ti odpadniki sovražijo, da, grdo zaničujejo posebno sv. Rešnje Telo.

Pa, ko bi le sami zase tajili Gospoda in Njegovo delo odrešenja. Ne, sovraštvo jih žene, da so se zakleli dela Gospodova uničiti in narode ne le od Gospoda odtrgati, ampak jih kar naravnost zoper Njega nahujskati, jim uliti v srca svoje sovraštvo, svoje zaničevanje popolnoma v duhu satana, morilca in zapeljivca človeškega rodu od začetka.

Ti odpadniki si nadevajo lepa imena. Pravijo, da so naprednjaki, da so svobodomiselci. Tudi med Slovenci se množi njihovo število. Mnogo jih je po mestih, precej že tudi po deželi; da, o strah in groza, tudi med delavci in kmeti se dobe zagrizeni bogotajci. Pa, kako je to mogoče? Ali so ti naprednjaki, svobodomiselci res tako učeni, da vse nauke o Bogu, o večnosti, o duši, o človeku, o njegovem začetku in namenu, o Kristusu in Njegovem delu raziskujejo sami?

Nikdar in nikoli. Prosim Vas, ali imajo odpadli dijaki, odpadli učitelji, odpadli trgovci in uradniki, odpadli kmetje in delavci toliko znanja, toliko izobrazbe, toliko časa, da bi mogli ta najvišja in najtežja vprašanja raziskovati in razmišljati sami? Moj Bog, česar niso dosegli največji razumi, ki so vse svoje moči in ves svoj čas uporabili za taka raziskovanja, bo pa dosegel negoden dijak, znanstveno se nedovolj izobražen učitelj, uradnik, trgovec, kmet, delavec! Pa kako pridejo do odpada?

Zapuste od Boga dano učiteljico sv. Cerkev, ki jim govori po papežu, po škofih in duhovnikih, ki jim oznanja edino to, kar je učil Gospod sam; kar je učil Gospod, ki je zgodovinsko in umstveno dokazan in priznan kot Sin živega Boga, pa si izbero drugih učiteljev, ki so zavrgli sveto Cerkev, zavrgli samega Kristusa, zavrgli Njegov nauk, in širijo svoje nauke, nauke svojega zmotljivega ter človeškega razuma.

Pravim zmotljivi nauk. To dokazujejo ti učenjaki sami, ki svoje nazore o Bogu, o večnosti, o duši, o človeku, o Kristusu, o razodenju tekom let menjavajo in se med seboj ne vjemajo, pa vsak zase kaj drugega trdi in sicer vse v imenu prave znanosti, v imenu nepobitnih dokazov! Moj Bog, ali je to prava znanost, ki jutri pobija, kar danes trdi; ali je nepobiten dokaz, ki velja le par mesecev, potem se pa izkaže, da ni prav nič vreden?

O njih velja pritožba Gospodova: „Zapustili so Boga, studenec žive vode, pa so si izkopali vodnjake preluknjane, ki vodo držati ne morejo.“ Strmite in čudite se, da naši liberalci, naprednjaki in svobodomiselci za takimi učitelji hodijo, zametavajo pa Gospoda in Njegovo Cerkev! Prav podobni so nespametnim Judom. Gospodu niso verjeli, sovražili so Ga, preganjali, umorili, pač pa so verjeli pozneje raznim krivim prerokom, ki so se proglasili za odrešenika, pa so morali poginiti in se razkropiti po celem svetu.

Ker pa tem sovražnikom Gospodovim primanjkuje dokazov, pogrrevajo v svojih knjigah in listih vsa ona očitanja in ponavljajo vsa ona zasramovanja, katera so zoper katoliško Cerkev spravili na dan krivoverci in odpadniki vseh časov. Ravno zadnje mesece so prinašali nekateri slovenskih svobodomiselnih in naprednjaških listov vse grdobije zoper papeže, zoper cerkvene nauke in naprave, vse one zmote zoper sveto pismo, o Bogu, o stvarjenju in o našem Gospodu, kar so jih od nekdaj prinašali božji sovražniki, da so s temi grdobijami pokrili svoj sramoten, svoj neutemeljen odpad.

Predragi v Kristusu, ko sem z notranjim gnjevom čital te slovenske liste in njihove zmote, sem name-raval v tem pastirskem listu nekatere omeniti in osvetliti; toda preveč jih je, ne morem, moral bi cele knjige napisati. Le toliko Vam povem, da so vsa očitanja že

sto in stokrat znanstveno deloma popravljena, deloma popolnoma pobita, toda naši svobodomiselci se za te znanstvene razprave ne zmenijo. Imamo tudi v slovenskem jeziku knjižic, iz katerih bi se mogli lahko poučiti, pa se ne marajo, ker hočejo ostati neverni, ostati sovražniki Gospodovi.

Sedaj pa te svoje liste širijo med našo mladino, med naše olikance, med naše delavce, celo po deželi! Strup se ne sme prodajati, postave zabranjujejo; toda ni je postave, po kateri bi se preprečilo razširjevanje takega strupa, razširjevanje zavijanj, zmot, laži!

To so novi odpadniki, v katoliški Cerkvi rojeni in vzgojeni. In vsi ti zametujejo in zaničujejo posebno našega Gospoda v sv. Rešnjem Telesu. Ali prihajajo k sv. maši? k svetemu obhajilu? v cerkev pred tabernakelj? In kakšni so njihovi govori o presv. Rešnjem Telesu! Moj Bog in moj Gospod, kako lahko bi bili ostali Tebi zvesti, ostali v Tvoji ljubezni, pa so zapeljani Tebe izgubili, pa zapeljani Tebe taje, Tebe zaničujejo in zapeljani še druge zapeljujejo, da bi zvezo s Teboj strgali, pa bi bila brez sadu Tvoja za nje prelita kri, Tvoja za nje plamteča neskončna ljubezen! Moj Gospod, usmili se jih! moj Bog, prepreči njihovo satansko delo!

3. Verni katoličani.

Kaj pa verni katoličani? Je li mogoče, da bi tudi oni žalili in zaničevali Gospoda? Trdno veruješ, da je Jezus Bog in da prebiva v cerkvi v tabernaklju, in ti bi ga žalil, zaničeval? Čuj zemlja in strmite nebesa, tudi to se dogodi. Pa kako?

Verni katoličani ne bote Gospoda v tabernaklju žalili kar naravnost, pač pa nenaravnost z grešnim življenjem. Ako ti živiš tako, kakor je Gospodu zoprno, Ga gotovo žališ, morda še zaničuješ. Pomisli!

Ko je Gospod ta zakrament ljubezni postavil, je učencem in nam vsem priporočal pravo ljubezen kot novo zapoved, kot Njegovo zapoved, kot znak Njegovih učencev. Sedaj pa poglej v svoje srce, presodi svoje življenje. Ali ni v tvojem mnogo sovražnosti in jeze, ali ni res, da se rad prep'raš, zmerjaš, preklinjaš, tožariš? Ali ni celo v tvoji hiši, v tvoji družini mnogo, morda skoraj vsakdanje kletve, pogostega zmerjanja in prepira? Kako je to zoprno Gospodu, ki blizu tebe prebiva!

Tvoje telo ni le hram Svetega Duha, ampak je tudi član skrivnostnega telesa Gospodovega; da, Gospod prihaja vanj po svetem obhajilu in prebiva v njem osebno, dokler se ne izpremene svete podobe. Kaj pa s svojim telesom napraviš, nesrečni pijanec? Komaj hodiš, po blatu padaš, govoriti ne moreš, glava ti je omotena, želodec pokvarjen, kri izprijena, telo pozamazano! Ali ni to zoprno Gospodu, ki je že tolikokrat prišel osebno k tebi?

In kaj s svojim telesom napraviš ti, ki služiš nečistosti s poželjivimi dejanji do sebe ali z drugimi? Domišljijo umažeš, kri izpridiš, živce pokvariš, oslabelost povečuješ, telo oskrunjaš in skrivno bolehnost si nakopavaš. Tako kvariš svoje telo, ki je med vsemi vidljivimi stvarmi najkrasnejše in preumetno delo božjih rok, ki naj služi duši za čednostna dela, ki naj bo kdaj izpremenjeno v nebesih, v katerem bi tako

rad Kristus prebival osebno. In Gospod naj prihaja v tako telo? saj se mu mora gnusiti! Gospoda zaničuješ. ako Ga sprejemas v tako oskrunjeno telo.

Glej, tako in slično žališ predobrega Gospoda nenaravnost. Kaj pa, ako rad čitaš in za težko zaslužene denarje kupuješ liste, knjige in spise, v katerih se zbuja sovražnost do katoliške Cerkve, v katerih se po krivici in večinoma lažljivo grde Gospodovi služabniki, v katerih se svetopisemske zgodbe prištevajo bajkam, v katerih se taji božanstvo Gospodovo, taji stvarjenje človeka in sveta, v katerih se verske resnice o večnosti zasmehujejo, v katerih se vsaka verska zmota naravnost proslavlja, v katerih se vzbuja mesena pohotnost in poželjivost, v katerih se mikavno opisuje nečista ljubezen, grde pa svete obljube čistosti in devištva, grdi sama prečista Devica Marija? Kaj pa to? Ali ne žališ Gospoda samega, ker podpiraš liste in spise, ki Gospodovo delo izpodkopavajo, zasmehujejo in služijo strankam, ki Gospoda in Njegovo ljubezen kar naravnost taje, da, ki se z vsemi silami prizadevajo kraljestvo Gospodovo v tvojem narodu, v tvoji družini in v tvojem srcu kar popolnoma porušiti? Kaj pa, ako ti krščansko dekle, ti krščanski mladenič vse to podpiraš in ne maraš za večkratne prošnje, opomine, pouke in prepovedi tvojega škofa, ki ti govori v imenu Gospodovem? Kaj pa, ako začneš mrziti Gospodovo Cerkev, ako začneš dvomiti o Gospodu samem, ako se začena v tebi strupeno sovraštvo do vsega, kar je krščansko? Pomisli ti, pojdi v cerkev, približaj se tabernaklju in poprašaj Gospoda kako sodi On ta tvoj postopek? Oh, kako Gospoda žališ! Ali ga boš še! In ti si upaš k svetemu obhajilu, ti se predrzneš Gospodu zagotavljati ljubezen in zvestobo? Ne moti se, Gospod ti vidi v tvoje srce, Njega goljufati ne moreš!

Morda pa Gospoda tudi naravnost žališ. To bi se zgodilo, ko bi Nanj pozabil, ko bi se v cerkvi slabo obnašal, morda se pri vratih drenjal in z drugim spolom igral, ali zunaj cerkve stal, ali se zamudil v gostilni med vinskimi bratci. Saj čutiš, da s tem ravnanjem Gospoda kar naravnost žališ. Še huje pa bi bilo, ko bi v stanu smutnega greha pristopil k svetemu obhajilu. Tvoje srce je polno sovražnosti in kletve; nezmernega popivačja ne obžaluješ in ne skleneš opustiti; skrivnega nečistga greha nisi izpovedal; pa pristopiš k svetemu obhajilu. Moj Bog! Ali si upaš, ali se ne bojiš živega, svetega in pravičnega Boga, ki Ga tako grozno grdiš, tako strašno zaničuješ. Kaj bi bilo, ko bi ti svojega očeta vrgel v greznico! No, to je slaba primera dejanju, ako ti svojega Boga prisiliš v gnusno umazano srce. Čuj, On sam milo toži blaženi Margareti Alakok, da se Mu Njegova neizmerna ljubezen vrača s pozbljivostjo in z božjimi ropi.

Sedaj vsaj nekoliko izpoznaš, kako je tvoj dobri in ljubeznivi Gospod na zemlji zaničevan, in morda si ti med tistimi nevhvaležni in nesrečneži, ki Ga zaničujejo!

III.

Gospod poveličevan.

Ko smo nekoliko čuli, kako Gospoda zaničujejo, nas srce boli in hudo peče. Poprašujemo se z apostoli, ko jim je naznanil, da Ga bo eden izdal: Gospod,

ali sem jaz? Poprašujemo se, kaj naj storimo, da tako zaničevanje popravimo. Ljubezen, srčna ljubezen do Gospoda v tabernaklju skritega nam tako vprašanje na usta polaga. Odgovarjam: Kolikor bolj hudobni svet Gospoda zaničuje, toliko bolj Ga mi poveličujmo zasebno, skupno in na večjih shodih.

1. Zasebno.

Kako naj Gospoda poveličujemo zasebno? Globoka in neomahljiva naj bo tvoja vera v presv. Rešnje Telo. On je rekel: to zadostuje; Njemu verujem bolj trdno, kakor pa svojim čutilom, kakor pa svojemu razumu; čutila se morejo motiti in ne prodirajo v notranjost in bistvo stvari, razum je silno omejen in kaj lahko zabrede od resnice, Gospod pa se motiti in nas prevariti ne more. Ali more biti solnce tmina, ali more biti ogenj leden, ali more biti voda suha, zato pa tudi Resnica, večna Resnica ne more biti laž in zmota. Ko tako v trdni veri pred tabernakljem klečiš, poveličuješ Gospoda, poveličuješ Njegovo ljubezen, vsemogočnost in resničnost.

Poveličuješ Ga, ako se varuješ greha, ki je njemu tako zopern. V svojem srcu zatiraš sovražnost do bližnjega, iz ljubezni do Gospoda v Zakramentu odpustiš razžalitve, ne tožariš se, razžalivcu privoščiš dobro besedo. Da Gospoda več ne žališ, se ogibaš onih tovarišij, kjer se nezmerno pi e in nesramno govori; v poštenih tovarišijih popiješ čašo vina, pa greš popolnoma trezen in vesel domu; ako si pa že tako strasten, da te pijača premami, skleneš iz ljubezni do Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, da nobene kapljice več ne pokušiš in ta sklep možato izpelješ. Posebno se prizadevaš, da ohraniš krstno nedolžnost, da ne omadežuješ svojega telesa z nesramnimi mislimi, željami in dejanji, pa zato tudi ne zahajaš v nevarne tovarišije, ne zahajaš na plese, ne ponočuješ. Glej, ako se tako premaguješ iz ljubezni do Gospoda v sv. Zakramentu, da Njega ne žališ, da Ga sprejmeš v čisto srce in v neomadeževano telo, da Mu nadomestiš razžalitve prejšnjih let in Mu zadostiš za zaničevanje grešnikov, s tem Gospoda poveličuješ, srce Njegovo razveseljuješ, tolažiš.

Pride nedelja ali zapovedan praznik; ti hitiš k sveti maši; v cerkvi pobožno moliš in se spodobno obnašaš; da, k sveti maši se potruдиš sam, ali koga od svojih pošiljaš tudi ob delavnikih, vsaj včasih. K mizi Gospodovi pristopaš večkrat, ne samo dvakrat, trkrat v letu, ampak na dva meseca, vsak mesec, po vsaki izpovedi večkrat zapored, vsak teden, morda v tednu večkrat ali celo vsak dan in tudi po službi, božji se rad pomudiš v cerkvi, pomudiš prav blizu tabernaklja. Kadar greš mimo cerkve, skočiš vanjo za nekoliko minut, da Gospoda pozdraviš, se Mu pokloniš, Ga prosiš in se Mu zahvališ. Ako tako delaš, ti Gospoda poveličuješ in popravljaš zaničevanje, ki ga mora On trpeti v zakramentu ljubezni.

Sedaj si pa le izprašaj vest, kako živa in neomahljiva je tvoja vera, kako se varuješ greha in ohranjuješ tudi svoje telo v poštenosti, kako hodiš k sveti maši, k svetemu obhajilu, pred tabernakelj, in iz ljubezni do Jezusa popravi vse žalostne in škodljive pomanjkljivosti!

2. Skupno.

Ni zadosti, da Gospoda med nami poveljuješ samo zasebno; saj nisi na svetu edino za sebe, marveč živiš v društvu, v občini, v državi. Zato si dolžan vero ne le v Boga, ampak tudi vero v Odrešenika, vero v sveto Rešnje Telo spoznavati kot član človeške družbe pred drugimi člani iste družbe in z njimi skupaj. Kot član družbe si pač dolžan storiti vse, kar je v korist te družbe, varovati se pa vsega, kar bi družbi škodovalo.

Naša zavednost skupnosti zahteva, da se kaznujejo člani ali celo iz družbe odstranijo, ki so ji škodljivi, n. pr. goljufi, oderuhi, tatovi, morilci, pohujševalci. Prav tako je po zahtevah naše narave, da javna oblast pohvali in nagradi one, ki so kaj posebno važnega z družbo storili, n. pr. rešili vas požara, junaško stregli okuženim bolnikom, s poukom pripomogli za omiko ljudstva. Ako pa to velja za dela, ki sama po sebi posegajo le v časni blagor, v časno blagostanje družbe, ali le v časno nesrečo in škodo, kako bo to še le veljalo za dejanja, ki odločujejo za večnost! Dober zgled dajati bližnjemu, ogibati se pohujšanja smo vsi pred Bogom dolžni.

Največja blaginja društva je sveta vera, saj prav od nje zavisi časnost in večnost. Vera pa zahteva versko življenje, verska opravila, lep zgled žive vere in vse, kar jo pospešuje; prepoveduje pa vse, kar bi družbi za vero in versko življenje škodovalo. Vse naše versko življenje se pa suče okoli sv. Rešnjega Telesa, okoli Gospoda, ki v svoji ljubezni med nami prebiva in sicer prebiva za vse skupno, ne pa samo za posamezne.

Od tod izvira dolžnost, da svojo vero, svoje upanje in svojo ljubezen do Gospoda izpričujemo skupno v skupnih dejanjih. To tembolj, ker lep zgled množice silno vpliva na druge, ter vnema ljubezen, vžiga navdušenost in vtrjuje vero v vseh, ki se dotičnega dejanja udeležijo, ali so vsaj priče, ko se vrši. Kolik greh zoper družbo je pred Bogom slab zgled posameznih, posebno slab zgled množice, ki ima čarobno moč, da posameznike in družbo potegne za seboj na napačno, pogubno pot. Zato moraš kot ud človeške družbe obsojati prizadevanja zoper vero, zoper versko življenje in prepričanje od posameznikov ali od organiziranih družb z veri in Cerkvi nasprotnim namenom, torej z namenom proti samemu Kristusu, Sinu živega Boga, edinemu našemu Odrešeniku in Učeniku.

Sedaj boš še bolj spoznal, kako važno in kako pomembno je za vso družbo človeško, ako se poskrbi za javne prireditve, da se skupno in javno izpričuje vera sploh, izpričuje vera v Gospoda med nami in se Mu skupno ter javno izkazuje dolžno čiščenje.

In takih skupnih prireditvah za Gospoda v presv. Zakramentu imamo več. Sem prištevam enourno čiščenje presvetega Rešnjega Telesa vsake prve nedelje v mesecu, razne tridnevne na čast presv. Rešnjega Telesa ali božjega Srca Jezusovega, skupna obhajila otrok, mladeničev, deklet, žena in mož, slovesne procesije ob vstajenju in na praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Sem prištevam posebno naredbo, da je skozi celo leto vsak dan v eni župniji izpostavljeno presv. Rešnje Telo v javno počestitev, pa se vabite verniki od šeste ure zjutraj do šeste ure zvečer vsako uro po raznih stanovih ali po raznih vaseh, da dotično uro pridete

skupno v cerkev pred presv. Zakrament, tam na kolena padete pred živim Bogom, in Mu zatrjujete svojo neugasljivo ljubezen, ter Mu s tem, zadostujete za vsi razžalitve, ki jih trpi Gospod v Zakramentu ljubezni od nekatoličanov, od novih odpadnikov in celo od nesrečnih, zaslepljenih katoličanov.

Kaj ne, kako prazničen, kako slovesen je ta dan: lepše oblečeni hitite v cerkev, kamor vas vsako uro vabi mogočno doneči veliki zvon, tam si operete duše v krvi Gospodovi, tam trumoma pristopate k mizi Gospodovi, da se v ljubezni z njim združite, tam klečite pred presv. Rešnjim Telesom, izpostavljenim na bogato olepšanem in krasno razsvetljenem altarcu. Kako gane srce in kako raste zavest, ako se iz klopi dvigne truma veljavnih mož, pa se počasnih korakov približujejo obhajilni mizi; kako na oči silijo solze, ako hiti k sv. obhajilu množica mladeničev iskat pomoči zoper poželjivi ogenj, ki preti uničiti vso plemenitost njihovega srca; in koliko veselja, če vidimo ravno tam tropo živahnih deklet in preišljenih žena ali nedolžno četo še prav malih otrok! Kako pomemben je ta dan! Kar nekako čuti se, kako se neka nova, sveta, nebeška, čista in osrečujoča ljubezen pretaka iz Srca Jezusovega v srca vaša po vseh hišah, po vsej župniji.

Kadar sam na svoje oči te lepote gledam, ali pa čujem, kako se na te dni presv. Srce Jezusovo časti, s kolikim žarom src se Mu zadostuje za razne razžalitve, čutim v sebi čvrsto prepričanje, da, neko nebeško zagotovilo, da moje ljudstvo ne izgubi do sedaj ohranjenega daru svete vere, da sovražniki Gospodovi ne dosežejo, kar žele, namreč da našega ljudstva, vas namreč, vaših družin in vaših otrok ne odtrgajo od Gospoda, od Odrešenika, od Zveličarja, od Njegovega presvetega Srca in od Njegove božje ljubezni: ne, ne, namena ne dosežejo! Res, posamezniki so odpadli, še odpadajo in bodo odpadali, toda ogromna večina ljudstva ne postane nesrečna po odpadu od Boga k satanu, ampak ostane zvesta božjemu Srcu Jezusovemu!

3. Večji shodi.

Ako tako mogočno vplivajo na naša srca maniše skupne prireditve po naših župnijah v posvečenje Gospoda v tabernaklju, kako silno bi šele vplivali večji shodi vsega naroda, cele dežele, cele države, da, narodov vsega sveta! To mora biti nekaj mogočnega.

Zadnja leta so se novi in stari odpadniki organizirali, združili v eno društvo, ki ima svoje odbore in svoje liste. Enotno po istem načrtu, skupno po vsem svetu se bore zoper katoliško Cerkev, zoper osebo Gospoda našega Jezusa, celo zoper Boga samega, ki Ga kar naravnost taje. Tako združeni so na eni strani prostozidarji, možje prekucijskega dela, na drugi svobodomiselnici, možje prekucijskih nauk, pa je prav zato zadnje čase besna borba zoper krščanstvo in zoper osebnega Boga mnogo bolj nevarna, pa kar očitno napreduje prekucijsko delo in si tudi prekucijski zmotni nauki očitno pridobivajo zmeraj novih privržencev.

Ogrožene so katoliške in krščanske države. Na Francoskem so Cerkvi in Jezusu sovražni bogotajci zmagali; zmagali so tudi na Portugalskem; v nevarnosti sta Španska in Laška. Te sile peklenških tmin

se vedno bolj drzovito gibljejo tudi v Avstriji. Osvojiti si hočejo deželne zборе in državni zbor, da bi tam gospodovali po francoskem in portugalskem zgledu. Že so se predrznili prinesiti v državnem zboru predloge o razporoki, predlog o odstranitvi verskega pouka iz šol, predlog o ločitvi Cerkve od države, predlog naj se semenišča od države več ne priznavajo, naj se pograbi cerkveno premoženje. Za sedaj so odbiti; toda preže na nove prilike.

V tej organizaciji je tudi precej Slovencev, posebno mlajših ljudi. Svobodomiselniki praški imajo slovenski odsek s slovenskim svobodomiselnim listom. Ako čujete besedo „svobodna misel“, „svobodomiselnik“, vedite, da to pomeni edino svobodo od razodetih resnic, svobodo od Gospodovih nauk, svobodo od Cerkve, svobodo od Boga. Po njihovem načrtu in za njihove namene so pisani tudi vsi oni listi, ki grde naše krščanske može, grde duhovnike, škofa in papeža, vne-majo sovražnost do Cerkve in do cerkvenega življenja, ali kar naravnost zasmehujejo molitev, božja pota in verske nauke. Vse to se vrši premišljeno v zmislu brezbožne organizacije po vsem svetu.

Predragi v Kristusu, ali bote spoznali sedaj versko nevarnost, v kateri živimo? Ali bote še kupovali in širili in naročali in čitali liste, ki so očito Cerkvi in Bogu nasprotni, ali pa ki služijo strankam proticerkvenim? Ali bote še pustili svoje otroke v društva proticerkvena, ki imajo namen vzgojiti rod brezveren, rod brezbožen? Nevarnost je velika, kakršna še nikoli ni bila, ker je hudobija organizirana in se od središča premišljeno vodi.

In kako je Bog dober! Božja Previdnost je vzbudila tudi nasprotno gibanje, pa se tudi za borbo proti zmotam, v obrambo resnice vedno bolj tesno in vedno bolj obsežno združujemo, organiziramo. Pomislite na naše tri slovenske katoliške shode, na enake shode drugih narodov po Avstriji, da, na tri, štiri shode vse Avstrije, na vsakoletne katoliške shode po Nemčiji in po drugih državah. Na teh shodih se javno in glasno pobijajo verske zmote, dokazujejo in razjasnjujejo večne resnice, na teh shodih se snuje vsestranska organizacija katoliškega ljudstva. Hvala Bogu, mi uspevamo, mi napredujemo!

Središče pa, okoli katerega se suče ves boj, vsa organizacija, vse življenje je pa ravno zakrament presv. Rešnjega Telesa, ta najbolj sladka, pa tudi najbolj globoka skrivnost naše svete, edino zveličavne vere. In glejte! Res, napreduje sovražstvo do sv. zakramenta, pa napreduje tudi ljubezen. Mi Gospoda v zakramentu vedno bolj in bolj povečujemo zasebno in skupno. Skupno češčenje pa doseže svoj vrhunec v svetovnih

shodih po največjih mestih vseh delov sveta. Že so bili shodi v Aziji, v Ameriki, na Laškem, na Francoskem, na Španskem, na Angleškem, na Nemškem in letos bo tak shod vseh narodov celega sveta pri nas v Avstriji na Dunaju. O veličastnega prizora! Na eni strani se zbirajo sovražniki vsega sveta v skupen tabor zoper Gospoda in Boga, na drugi pa se shajajo verniki iz vsega sveta k skupnim shodom, kjer se očitno sredi glavnih, deloma brezbožnih mest izpoveduje vera v Boga Stvarnika in živa vera v Gospoda v sv. Rešnjem Telesu. Govorniki iz duhovskega in posvetnega stanu proslavljajo sveti Zakrament z gorečo besedo in s prepričevalnimi dokazi. Ob koncu se pa priredi procesija z Najsvetejšim iz glavne cerkve po največjih in najlepših ulicah mesta; vsi udeleženci se je udeležijo in prejmo kleče pod milim nebom blagoslov od Boga skritega v podobi kruha. Po procesiji je konec shoda.

Tak shod bo letos od 12. do 15. septembra na Dunaju. Tudi mi se ga bomo udeležili. Pravočasno se bo pot na Dunaj uredil, in se bote o vsem pravočasno poučili.

Konec.

Končam. Predragi v Kristusu! Pokazal sem vam Gospoda v presv. Rešnjem Telesu. On prebiva med nami; deli nam predragocenih dobrot za pravo in mirno življenje; On sam prihaja v srca naša, da nas osebno krepi in osrčuje v borbi zoper naše strasti in zoper razne nevarnosti. Videli smo, kako mnogoštevilni so ljudje, ki za Gospoda ne marajo, Vanj ne verujejo, so od Njega odpadli, Ga zaničujejo in bi celo nas radi pritegnili v svoj tabor. Navdušili smo se za ljubezen Gospodovo in sklenili Njega povsod in zmeraj povečevati, ter Mu zadoščevati za tolike razžalitve, ki jih mora prestajati, zadoščevati zasebno in skupno v cerkvi, pri procesijah in številnejših shodih.

O Marija, Mati Gospodova, prosi Svojega Sina za nas, naj nam odpusti vsa dosedanja razžaljenja, naj sprejme milostno vsa naša prizadevanja, da Vanj verujemo, da Ga ljubimo in povečujemo. Prosi Ga, naj nas ne zapusti, naj ne dopusti, da zmaga hudobija, ampak zmaguje naj On v srcih naših, v hišah naših, v narodu našem in po vsem svetu. Amen.

Blagoslov Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride nad vas in naj ostane nad vami!

Na novega leta dan 1. januarja 1912.

† Anton Bonaventura.

knezoškoč.